

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.
 Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

AVIS.

Numărul acesta este cel din urmă, ce se mai trimite acelor iubiti cetitori ai „Foaii Poporului”, cari nu și-au înorit abonamentul pe jumătatea a doua a anului. Ii rugăm deci a trimite prețul abonamentului, ca să nu fim siliți a le întrerupe expedarea foaii.

Nesocotință.

Foile ungurești din patria noastră atâta sunt de cătrânite pe noi Români, încât ne-ar înghiți într'o lingură de apă. S'apucă să facă politică pe toate căile. Ba ce e mai mult, nu numai foile politice, ci și foile cari au alt scop. Așa de pildă o foaie din Pesta, cu numele »Néptanitók Lapja«, care e foaie școlastică, susținută de ministrul de culte, de un timp încoace și-a perdut rostul — politică și ear' politică. — Mai mult lucru are cu școalele românești, cu dascălii și preoții românești. Cere într'una maghiarizarea tuturor școalelor românești; alungarea dascălilor și preoților, cari învață poporul să fie Român, și să trăiască în patria aceasta ca Român.

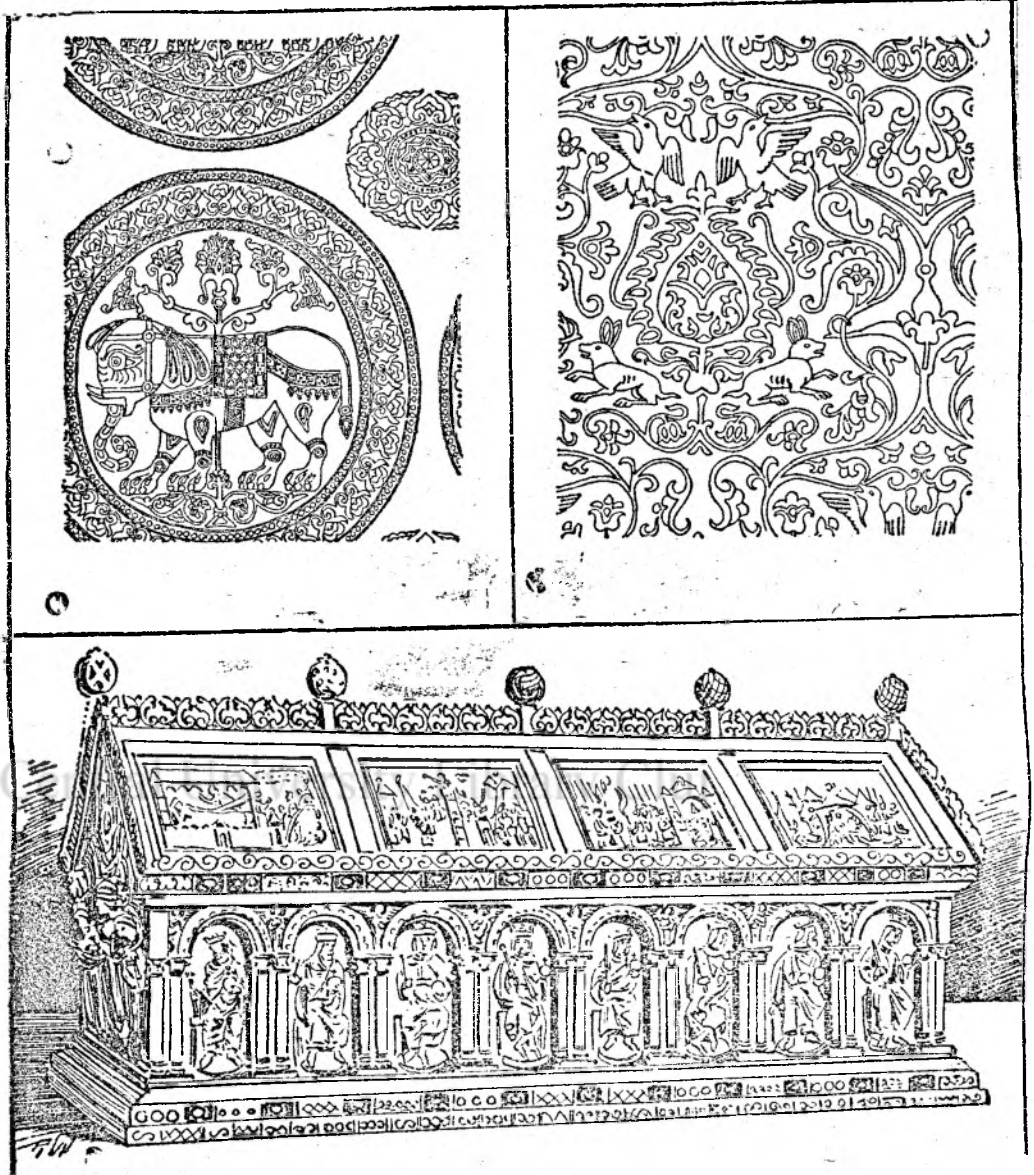
Au dâșii la aceasta foaie un om, care se ocupă mai cu seamă cu Români, acesta e Elemér Szabó, paremi-se subinspector în Deva, cu carele trebuie să stăm de vorbă de astădată. Acest om ce trăește între Români, nu se sfiște a arăta publicului într'un număr mai apropiat purtarea unor învățatori Români, cari la alegerile dietale trecute, au avut curagiul a vota cu candidații naționaliști, — dând sfatul apoi ca acești »agitatori« ai poporului trebuie opriți și pedepsiți. Stimată Lmr (Elemér) trebuie să știi că conducătorii Români nu ațâță, ci luminează poporul, cum fac toți conducătorii tuturor popoarelor. Apoi dacă cutare învățator s'au preot spune poporului că ca Români, au să voteze pe Români, — asta-i, ațâțare? Asta nu-i ațâțare!

Ațâțarea o faci D-ta, când îi numești pe acești conducători, »sămănători de călbează« și ceri pedepsirea lor.

Eată chiar D-Ta ești acela, care ațâți asupra altuia, prin urmare D-Ta ar trebui să devii pedepsit. Cum D-Taleți place să voteze tot unгурul cu unгур cum e și bine, întocmai și noauă ne place să voteze Românul cu Român.

În patria aceasta avem dreptul să trăim ca Români netulburați de nime,

Mormântul lui Carol-cel-mare.

Am amintit în nrul trecut, că se va deschide mormântul lui Carol-cel-mare din Aachen. Mormântul s'a deschis și prețioasele haine, ce s'au aflat acolo, au fost duse la Berlin, pentru a le fotografia. În nrul de azi

dăm chipul mormântului (sarcofag.) al marelui împărat în partea din jos, ear sus sunt doue mici copii de pe stofele de mătase, aflate în sarcofag.

căci și sânge românesc a curs pentru apărarea ei.

Deci D-le Szabó, în câtă vreme te ocupi cu Români, ar fi mai bine să lucri alt-ceva, că de ce-i scrie mai mult în contra noastră, cu atâta ne vom desbina — durere — mai tare de înfrățirea maghiară, iar »Néptanitók Lapja« să-și vadă de lucrul său, lăsând maghiarizarea la o parte.

Așa, așa dle Szabó.

Un învățator român.

Sibiu, 27 Iulie c.

Polit verificat. Mandatele câtorva din deputații naționaliști au fost atacate cu proteste. Dintre aceste săptămâna trecută a fost deshățută în comisia a șasa de verificare protestul dat contra alegerii deputatului sârb Dr. Polit. Protestul a fost respins și mandatul lui Polit a fost verificat.

Învingerea de la Lissa. Vineri, în 20 Iulie c. s'au împlinit 40 de ani de când flota austriacă a raportat învingere asupra flotei italiene la Lissa. Comandantul flotei austriace a fost Tegetthoff. Lupta s'a purtat și de pe uscat, cu tunurile contra vaselor de rășboiu italiene, anume de pe insula întărită Lissa. Comandantul Lissei a fost colonelul David baron Ursu de Margina, viteazul Român grănițer, eroul dela Medolc, făcând și prin acest fapt cinste neamului nostru.

România și Grecia. »Polit. Corr.« din Viena îi să scrie din Pariz, că în conflictul dintre România și Grecia nu este nici o îmbunătățire.

În Grecia domnesce o mare indignare în contra asprimei cu care autoritățile române pun în practică măsurile menite a fêrmuri activitatea comercială a Grecilor în România, pe când din partea română se susține acuzarea contra guvernului grec, că tolerază și ajută

mişcarea bandelor grecești din Macedonia. Tototată se scrie, că puterile de-o cam dată nu voiesc a întreveni în conflict.

Din dietă.

— Continuarea desbaterii bugetului. —

Săptămâna trecută și în aceasta s'a continuat desbaterea asupra bugetelor diferitelor ministere. Deputații noștri au luat parte vie la discuții, parte arătând volnicile și nedreptățile ce se fac, parte făcând propuneri de interes și spre binele general al poporului.

Astfel, în numărul trecut am amintit, că în ședința de Mercuri, săptămâna trecută a vorbit, la bugetul ministerului de justiție dep. Dr. Ștefan C. Pop, arătând, că guvernele din trecut au numit pe juzii români în juriuri ungurești, ear' între Români au trimis juzi urguri. Cere aplicarea de juzi români printre Români, ca s'ermanul popor să nu fie silit a plăti tălmăci.

Polonyi a răspuns, că la numirea juzilor va fi totdeauna cu conșiderare la aceea, ca juzii să priceapă limba poporului.

La bugetul ministerului de interne a vorbit dr. Vaida-Voevod, arătând mizeriile stărei sanitare și cerând întemeierea unui minister sanitar, cum și aceea, ca curarea (ingrijirea) bolnavilor să se facă în cinste.

Tot asemenea au vorbit deputații Hodja și Brediceanu, cerând sistarea posturilor de fișpani, cari, după cum au zis ei, nu sunt altceva, decât nește agenți polițieniști împotriva naționalităților.

Dr. Alexandru Vaida-Voevod arată marile deosebiri ce există între proprietatea mare și mică. Marii proprietari își dau moșiile în arândă, ear' arândășii exploatează hoștește pământul și ruinează pe micii proprietari. Oratorul face propunere pentru parcelarea marelui proprietăți, precum și a moșiilor comunale și de stat.

La bugetul agriculturii, în ședința de Sâmbătă, în 21 l. c. deputatul Maniu, cu privire la colonizări, a cerut, că la acele să nu fie îndreptătoare politica și să se facă cu luarea în seamă și a postulatelor naționalităților. În acest înțeles a vorbit și dep. Brediceanu.

Tot în această ședință, la titlul »acțiunea s'ecuească«, Maniu protestează contra protejării unei rase și cere ca să se ia în considerare și interesele Românilor ardeleni, cari sunt și ei lipsiți ca Sécuii.

Luni, în 23 c. deputatul nostru dr. T. Mihalyi a făcut trei propuneri: două cu pri-

vire la încetarea favorurilor pe trenuri și a treia de înțelesul, ca băncile să nu poată lua de la datornici mai mult de 8% - te.

Dieta va ținea ședințe până la sfârșitul lunii acesteia.

Stările în Rusia.

În Rusia săptămâna din urmă s'au petrecut lucruri mari, cari au făcut foarte încordată starea politică. Parlamentul rusesc, *duma*, a fost închis prin un decret al Țarului. În decret să spune, că noua *dumă* va fi convocată pe 5 Martie 1907 și pentru ea trebuie noue alegeri. Deputații noiei *dume*, așa se spune, vor fi aleși pe baza votului universal.

Duma a fost împrăștiată din pricină, că ea avea alte vederi, ca guvernul și pe Țar l'a supărat faptul, că *duma* voia să adreseze un manifest poporului. Guvernul a voit să impedece acest lucru și așa a disolvat *duma*. Țarul a închis și consiliul de stat, tot până în Martie viitor.

Partea cea mai mare a deputaților fiindcă le-a încetat imunitatea, s'au dus în Finlanda și acolo, în orașul Viborg, au făcut un manifest către popor, subscris de preste 200 de deputați. Să crede, că venind ei la Petersburg, vor fi arestați. Manifestul lor a fost oprit de guvern, dar deputații tot îl vor răspândi la țară.

De odată cu închiderea *dumei*, s'au făcut schimbări și la guvern. Ministrul Goremyk n a fost absolvat din post și în locul lui a fost numit primministru *Stolțpn*, care a fost ministru de interne. Să zice, că acesta a sfătuit și convins pe Țarul, să închidă *duma*.

Ce va urma acum, nu se știe. Știrile eșite din cercurile stăpânirii vestesc liniște. Alții zic, că focul arde sub spuză și azi mâne va izbucni *rescoala*. Vom vedea! Știrile mai noue sunt următoarele:

Londra, 25 Iulie c.

Foaiei Daily Mail îi se scrie din Petersburg, că Țarul probabil va introduce dictatură militară. Dictator va fi marele duce Nicolae Nicolaieviciu. Muronzev, fostul prezident al *dumei*, a fost chemat la Țarul.

Petersburg, 25 Iulie c.

Un ucaz de-al Țarului proclamă starea de asediu pe teritoriul Căzacilor de pe Don.

Pozen, 25 Iulie c.

În orașul Alexandrovo decurge luptă între trupele resculate și loiale. Edificiile statului au fost nimicite.

Moscu, 25 Iulie c.

Oficerii cu concediu în străinătate au primit poruncă să se întoarcă acasă. În poruncă se spune, că trupele vor fi puse pe picior de bătaie din cauza stărilor neliniștite.

Londra, 26 Iulie c.

Foile de aici sunt informate, că în Petersburg se susține știrea, că împăratul Germaniei vrea să dea ajutor militar Țarului. Înțelegerea între cei doi domnitori e de mai mult. Să zice, că și monarhul nostru ține la aceasta înțelegere. Nu se ști încât e adevărată aceasta știre.

Petersburg 26 Iulie c.

Alagerile pentru noua *duma* vor fi vestite în curând; alegerile se vor face în Decembrie a. c.

Londra 26 Iulie c.

Știri sosite din Petersburg spun, că până acum în Rusia e liniște. Până Marți au fost arestați în Petersburg 200 de oameni civili și vre-o 60 de soldați.

Paris 26 Iulie c.

Din Petersburg se vestește, că al doilea batalion al regimentului Preobrașenski a fost desarmat pentru nesupunere și dus în fortăreața Petru-Paul.

DIN LUME.

Rescoală în Sârbia.

Pe lângă toată tăgăduirea, se susține, că în Craguevaț a izbucnit o *rescoală* militară. *Rescoala* a avut caracter antidinastic și a fost sugrumată numai așa, că au fost arestați numeroși suboficieri și soldați.

Congresul panamerican.

Congresul panamerican al republicilor din America, a fost deschis în Rio de Janeiro (Brazilia). Republicele Venezuela, Haiti și S. Domingo n'au trimis reprezentanți. Prezident a fost ales Nabuco, trimesul Braziliei la Washington. Congresul a exprimat mulțumită lui Roosevelt și Porf. Diaz, prezidenți de onoare, pentru că au întreveni între statele Guatemala și S. Salvator să facă pace.

FOITA.

Cele mai mari minuni ale lumii.

Trad. de Petru Bura, inv.

(Urmare).

Cea mai frumoasă grădină în lume e grădina regescă în Kew, în Anglia. Cu toate că e numai de 17 jugere, totuși o cercetează pe an un milion și jumătate oameni. Cele mai rari plante sudice se găsesc aici. Are grădină de eamnă, muzeu, casă de plante sudice și școală de grădinărit.

Cea mai mare zidire e piramida cea mare a lui Cheops în Egipt. S'a zidit înainte cu vreo 4 mii de ani; suprafața bazei e de 746 urme quadrate. În 20 de ani au lucrat la ea 100,000 de oameni, pe cari tot la trei luni li schimba cu alții noi. Petrile de o greutate uriașe s'a adus din Abesinia. Aproximativ a costat 700 milioane cor.

Cea mai mare lampă electrică a fost vîzută în expoziția din Chicago în anul 1893.

Linițele așezate în cea lampă au avut o greutate de 400 kg. Puterea de a lumina corespunde la 375 milioane de luminări. La o depărtare de 100 miriametri englezi puteai să cetești.

Cea mai mare depărtare ce a făcut glonțul pușcat din tun a ajuns-o tunul uriaș de oțel a lui Krupp, de 130 tone greutate. Glonțul a căzut la o depărtare de 15 miriametri englezi. Greutatea glonțului înpușcat a fost de 1¼ tone.

Cea mai mare casă de locuit din lume e »Freihaus« în Viena. În 400 de locuințe sunt 1350 de odăi, dintre 13 curți, 8 sunt acoperite.

Cea mai mare pășune de oi e în comitatele Dimmit și Webb în statul Texas din America. Aici pe 400,000 jugere pășunează pe an 800,000 de oi.

Cea mai mare statuă este »Statua libertății« făcută de Bartholdi și pe care Franca a dăruit-o Statelor Unite din America. În capul ei pot sta 40 de oameni, 12 oameni în făclii ce răspândesc lumină și le ține în mână.

Cel mai mare banchet s'a ținut în Paris în palatul industrial, la 18 August 1889, au luat parte la el 40,000 de oameni.

Cea mai mare peșteră e lângă orașul Louisville, în statul Kentucky, în America.

Drumul drept ce duce în ea e de 10 miriametri englezi, dar' cu drumurile (galeriile) laterale este și de vre-o 150 miriametri englezi.

Cea mai înaltă statuă e în orașul din America în Washington, ridicată în amintirea lui George Washington. De 550 de urme înaltă, 50 de trepte conduc pe ea în sus, — fie-care cu 18 grade.

Cel mai lung tunel e tunelul Sant-Gottard pe linia ferată Lucern și Milano. Tunelul, lung de 9 și ¼ miriametri englezi, a costat 240 milioane cor.

Cel mai mare tîrg de vite e în Chicago. Înființarea lui a costat 50 milioane cor. și pe zi poate adăposti 20,000 vite cornute, 25,000 oi și 120,000 de porci.

(Va urma.)

Șir nesfârșit...

— Un mic capitol din viața follor române din Ungaria. —

(Urmare.)

Procesele noue.

Procesele noue intentate »Foi Poporului« sunt trei la număr, după cum am amintit. Doue sunt făcute pentru doi articoli, cari au fost publicați când foaia nu avea caufie și, după părerea procurorului, cuprind politică.

Ca să se vadă întru cât are dreptate procurorul, reproducem aci unul din articole în întregime și unul în extras. Primul articol improcesat este scris din prilejul sfințirii catedralei din Sibiu și e publicat în Nr. 18 dela 13 Maiu c. al »Foi Poporului«. Eată-l:

Bisericele române.

Odinioară, când religiunea izbăvitoare a lui Christos era prigonită în imperiul roman, creștinii vechi se adunau în peșteri și catacombe și aici înălțau rugăciuni întru lauda și preamărirea Dzeului adevărat. În întunecimea peșterilor, luminată de candelă și făclii, resunau cântările și rugăciunile evlavioase ale acelor, cari urmau învățăturile lui Christos. Aici se întăreau ei în credința adevărată și se încurajau unii pe alții de-a suporta și cele mai grozave chinuri pentru credința lor sfântă și nestrămutată.

Timpurile însă s'au schimbat, cătușele întunerecului s'au sdrobot și religiunea creștină a eșit biruitoare față de păgânismul în cădere. Prigonirile au încetat și cultul sau slujba dumnezeiască creștină a eșit din ascunzișuri, din peșteri și catacombe, sălășluindu-se cu demnitate în biserici, la lumina zilei.

În cursul veacurilor popoarele încreștinate și-au zidit biserici pompoase, în cari preamăreau și laudau liber și neîmpedecate pe Stăpânul cerului și al pământului.

Cu tine însă altfel s'a întâmplat, iubit popor românesc! Tu ai trebuit să porți încă veacuri de-arândul grea cruce a suferinții. Jugul iobăgiei te-a încătușat amar și cu robia ta trupească încătușată și a fost și viața sufletească, sfânta și strămoșească ta lege. Tu ai fost acel popor, a cărui lege era abia suferită în patrie. Tie în trecut nu ți se dădea voie să-ți faci biserici la orașe, ca odinioară vechilor creștini. Ear' pe sate nu era iertat să-ți faci decât bisericuțe de lemn pe la marginea satelor. Chiar și azi mai stau multe multe din aceste vechi bisericuțe pe satele tale, martore ale unui trecut plin de greutate, de nevoi și necazuri, martore ale trecutului tău!

De așa vremuri vitrege și grele au fost părtași moșii și strămoșii tăi!

Si vezi, în aceste bisericuțe se adunau ei și-și înălțau cu sufletul curat rugăciunile către tronul ceresc. În aceste bisericuțe resunau cântările evlavioase ale slujitorilor la altarul Domnului și din ele înaintașii tăi se întorceau la vetrele lor cu sufletul întărit în credință și ca odinioară vechii creștini, gata a suferi ori-ce hule și bajocuri pentru credința lor. Ca și aceia, ei au știut, au simțit, au fost pătrunși până în adâncul sufletului lor, că ceasul mântuirii va sosi, că cătușele se vor sfărma și sfânta și vechea noastră lege se va elibera din sclăvie!

Și ceasul mântuirii, deși târziu, a sosit, cătușele s'au sfărmat și tu ai putut răsufla mai liber, ear' legea ta a încetat a mai fi obiect de rîs și bajocură. Credința ta te-a

mântuit; răbdarea, tăria și statornicia ți-au fost armele și scutul tău în trecut.

*

De un veac și mai bine ți-s'a dat și ție oare-care libertate în viața ta sufletească, ear' cu ștergerea iobăgiei, ți-s'a eliberat din cătuși și legea ta. De atunci încet cu încetul, an de an, deceniu de deceiu ai început și tu a-ți ridica biserici frumoase pe satele tale, în locul vechilor și modestelor bisericuțe de lemn. Coroana acestor noue biserici o formează frumoasa catedrală din Sibiu-cetate, care se sfințește între mărițe serbări, azi în Dumineca Samarincei, 13 Maiu c.

Și când am ajuns până aici, se ne propunem fiecare în mîntea și inima noastră, ca, tari în credință, să avem aceeași răbdare și statornicie, ca moșii și strămoșii noștri, ear' atotputernicului D-zeu laudă și preamărire să-i aducem.

Silvestru Moldovan.

(Va urma)

Cetitorule

lățește „Foaia Poporului“ între
cunoștii tăi!

Din Câmpie.

În 8 Iulie c. s'a ținut în Șărmașul-mare, pe Câmpie adunarea anuală a despărțământului XV. Mociu al »Asociațiunii«. Dintre agende amintesc raportul despre fondul pentru întemeierea de biblioteci populare, care poartă numele regretatului fost redactor al »Gazetei Trans« Gregoriu Maior, un vrednic fiu al Câmpiei. Acest fond a fost de 167 cor. depuse la banca »Câmpiana« din Mociu. S'a înmulțit acum cu 14 cor. contribuiri dela d-nii Pompei German medic 5 cor., Vas. E. Moldovan ziarist Cluj 5 cor., George Grecu teol. abs. 1 cor. și Iac. Chifa preot, 3 cor.

S'au încasat 100 cor., ca taxe de la membrii.

S'au înscris următorii membri noi: Dr. V. Moldovan adv. în Mociu, pâr. Victor Turcu din Balda și Pomp. Botezan comerc. în Șărmaș și 13 ajutatori, între cari 8 țărani.

S'a hotărît apoi să se aboneze »Foaia Poporului« în 10 ex. pentru comune, în cari se află vre-un membru de al Asociațiunii; asemenea s'a hotărît a se cere dela centru, ca taxele membrilor ajutatori să rămână la despărțământ.

La adunare a fost și o conferință a dlui Traian German, cand. de profesor. Dînsul a vorbit în stil poporal despre originea Românilor și a fost ascultat cu atențiunea și de țărani ce erau de față. Dl. German e vrednic de toată lauda.

După adunare a fost o petrecere bine cercetată și care a durat cu multă veselie până'n dalba dimineață. Am văzut și câteva costume naționale.

Intratele au fost 250 cor. din cari a ramas ca profit curat 131 cor. 30 bani, cari s'au dat curateratului pentru biserică și școala din Șărmaș.

Dintre grațioasele Doamne cari au participat la petrecere mi-am însemnat pe următoarele: A. Dan, Mociu; V.

Bozac, Sâmbotelec; N. Caliani, Șeulia; A. Dănilă, Budatelec; I. Nagy, Zau; N. Laurențiu, Cămăraș; L. Chiffa, Sopor; N. Turc, Balda; E. Rus, Șermaș; N. Moga, Zau; N. Bozac, Velcher; N. Botezan, Șermaș; N. Pop, Cistelec; M. Hădărean, Cămăraș; M. D. Cupșa, Feldioara etc., ear din frumosul buchet de fl'oricele, cari au înfrumșetă această petrecere, am remarcat pe surorile Caliani, Șeulia; A. Dănilă, Cheța; E. Gherman, Turdaș; S. Țintîșan, (în un frumos costum naț.) surorile Bozac, Sâmbotelec; L. Dănilă, Budatelec; P. Mureșian, Imbuz; L. Bozac, Velcher; N. Șuteu, Tușin; E. Moga, Zau; M. Nagy, Zau; A. Giurgiu, Aruncuța; L. Rus, Șărmaș; N. Botezan, Șermaș; Leuca, Sâmbotelec; E. Sopenescu, Budatelec; S. Pop, Cămăraș; L. Pop, Sâmbotelec; R. Silvestru, Oșorhel; ș. a.

Md. C.

Chestiune învățătorescă.

De un timp încoace învățătorilor Români li-s'e pun piedeci din ce în ce mai mari. Cualiția lor nice nu să poate asemăna cu a învățătorilor mai vechi.

Azi fără patru clase gimnaziale cu bun succes nu te primesc la cursurile pedagogice, unde trebuie să înveți apoi patru ani, nu ca mai de mu't unu sau doi. Cu un cuvânt astăzi cu greu poți ajunge la pânea dascăliei.

Ridicându-se cualiția învățătorilor, negreșit ar trebui să li-s'e ridice și vaza și salarielc. Precum însă putem vedea aceasta nu se întâmplă. În ce privește vaza suntem aproape tot acolo, unde erau învățătorii ve. hi fără fel de clase; cu salarielc aproape tot așa.

Dacă nu vom cere ce e al nostru, sigur că nimenea nu ne va îmbia. În ce privește vaza, înaintea poporului am câștigat aproape conform cualiției învățătorilor; va să zică, am câștigat prin purtarea noastră; de sus însă încă n'am dobândit nimic. Autorițțile noastre bisericesti-școlastice încă nu s'au gândit la asta. Multe afaceri au învățătorii confesionali pe la Consistoare și oficiile protopopești, dar n'aș crede să fie în stare nice unul a arăta cutare scrisoare în care să fie intitulat cu: Mult stimat sau stimat sau baremi Domnului, ci simpl'aminte lui N. N. inv. colo și colo sau: Învățătorul de colo și colo, precând pentru preoți dintre cari avem mulți, tare mulți cu cualiție mai inferioară ca a învățătorilor sunt intitulați: Prea Onorat, Mult Onorat și Onorat. Aceasta nu o zic pentru că invidiezi pe preoți, Domne ferește, ci o amintesc ca să arăt nedreptatea sau mai bine, zis eroarea. Tot fără fel de titlă se află învățătorii în Șematismele diecezelor și archidiecezelor noastre. Că de ce? spună-ne autorii.

Tot așa stăm cu salarielc învățătoresți. Ridicându-se cualiția, treptat au să se ridice și salarielc. Ele însă stau pe loc. Negreșit, că de sine vine întrebarea, că de ce și până când? Cualiția e grea și împreună cu spese înzecite mai mari ca în trecut, sporul însușit, traiul tot așa.

Chestiile sunt mari, grele și arzătoare, de aceea trebuie să ne ocupăm cu ele. Să cerem ce e al nost, cum alții cer dela noi să satisfacem legilor și pretensiunilor. E vrednic lucrătorul de plata sa, dar' de plata ce i-se cuvine.

Să cerem fraților ce e al nostru, căci suntem vrednici. Numai nevrednicii nu îndrănesc a cere.

Să ne gândim fraților la sporiul ce l'a făcut dascălimea română și vom sta uimiți de marea lucrare a sa. Căci doar' cine a luminat poporul român ridicându-l la starea culturală în care-i, dacă nu învățătorii noștri. Cugete toți cetitorii acestor rânduri la aceasta și trebuie să recunoască cea ce zic. Și acum dacă aceasta o recunoaștem de ce nu i recunoaștem pe ei (învățătorii)? Cum am zis mai înainte de jos a început recunoștința încâtva, dar' de sus de de loz.

Dintre câți bravi dascăli avem, care cu ce a fost remunerat vreodată din partea superiorității? Cu nimic. Alți factori da. Preoții pentru hărnicia lor sunt numiți parochi, v. protopopi onorari etc. Exemplu: dela metropolia din Blaj de mai multe-ori s'au trimis comisari prin tractele protopopești în vizitațiuni canonice, luând totodată și esamenele dela școalele acelor tracte. După raportul comisarilor mulți dintre preoți sunt dăruiți cu titlurile de mai sus amintite. Pe învățătorii? Nime nu i-a luat în samă, decum s'e mai remunerere!

Oare-când superioritățile școl. s'ar gândi la aceasta serios și cu dreptate, remunerând și pe inv. sârguincioși, n'ar atrage poporul către școală? Zic: ba da, căci văzând poporul că dascălul lor pentru hărnicie a fost remunerat chiar din partea celor mai mari ai săi, sigur și poporul ar trage mai bine către școală și învățătorii.

Accentuez, chestiile sunt arzătoare de aceea ar trebui îndreptate de sus, să nu auzim atâtea vâlcăreli din partea celor nedreptățiți. Ch.

Din tractul Mediașului.

— Starea învățământului în tractul protopopesc gr.-cat. al Mediașului. —

(Urmare și fine).

În comuna Moardăș rezultatul esamenului a fost bun, învățător e Corneliu Banciu.

În Mediaș, unde funcționează ca învățător Isidor Dopp, rezultatul esamenului atît în anul acesta, cât și în ceialți 3. decând funcționează, a fost eminent. Cumcă învățătorul Dopp e unul dintre cei mai zeloși, s'e poate dovedi și prin faptul, că pe lângă împlinirea oficiului cu consciențiositate, s'a produs în fie care an cu teatre, concerte etc., a căror rezultate favorabile sunt cunoscute cetitorilor noștri.

În comuna Moșna, unde de-și școala numai în anul acesta s'a deschis — și prelegerile numai în toamnă tirziu s'au început, totuși rezultatul esamenului a fost laudabil; învățător e Ioan R. Poșă.

În comuna Proștea-mare, unde a funcționat ca învățătoare Irina Coșciuc, rezultatul esamenului a fost laudabil.

În Răveșel rezultatul a fost bun, învățător e Stefan Pop. În comuna Șeica-mică, rezultatul esamenului conform raportului trimis. Prea On. Oficiu protopopesc, a fost — puțin suficient.

Ne miră mult împrejurarea, că în aceasta comună unde funcționează tinărul învățător Ioan Aldea și carele e bine calificat, aproape în fie care an s'e trimit slabe rezultate despre progresul dovedit. Ne întrebăm că-ce e cauza? Oare nu neînțelegerile dintre conducători??

Ar fi de dorit, ca domniile raportori să nu s'e mai folosască de calculi ce nu există, de oarece calculul de puțin suficient, nu-s'e întrebuițează la nici unul din institutele noastre.

În comuna Șoala, unde funcționează harnicul învățător Ioan Mihu, rezultatul esamenului a fost eminent.

În Velțiu, unde a funcționat tinărul învățător Ioan Pieșa rezultatul esamenului a fost laudabil.

În comuna Ațel, unde funcționează ca învățător scriitorul acestor rânduri, conform raportului trimis Pre. On. oficiu protopopesc, rezultatul esamenului a fost eminent.

Din acestea rezultate s'e poate vedea, că acest district protopopesc înaintează și înflorește, și că învățătorii aproape toți sunt la culmea chemării lor.

S'e vede mai departe, că șeful tractului Prea On. Domn Ioan Moldovan, a cărui însușiri sufletești sunt frumoase și alese, prin destoinicia sa a știut, atît de bine a-și organiza districtul s'eu, carele la venirea sa a fost unul dintre celea mai sărace și disordinate, încât merit neperitor și-a câștigat, pentru îngrijirea de instrucție a acestui popor sărac și odinioară neconsiderat. Prin dibăcia sa, a deschis inimele și a luminat spiritele acestui popor, ca s'e simță și s'e vadă, că poate avea un viitor strălucit, dacă s'e va îngriji de înflorirea bisericii și a școlii, cari sunt celea mai prețioase mărăgărire din lume.

Ațel la 7 Iulie 1906.

Mihail Tatar,
învățător.

Din public.*)

În prețuita >Foaia Poporului Nr. 22 dela 10 Iulie n. a. c. un participant la esamenul cu pruncii de școală ținut în Făget la 23 Maiu, voind s'e ridice pe învățătorul I. Velicea pe scara cu cuele putrede, s'e-l înfăpșeze lumii, că după o muncă de 9 ani de serviciu e ridicat la cel mai înalt grad al diligenței, acest participant tendențios a o născocit acele rânduri și sedus de dascălul I. Velicea, le-a publicat în >Foaia Poporului< ca s'e-mi păteze caracterul meu de preot și dir. scolaric, care în serviciul meu de 44 ani m'am purtat totdeauna corăspunzător oficiului meu preoțesc mă acuză că eu prin ginerele meu Vasiliu Bian, din ură personală față de învățătoriu miam acuzat școala și pe învăță-

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacția nu primește răspunderea. Red.

toriu la Inspectorul regesc, — și pentru ce s'e-mi urăsc eu pe învățător? Numai un om smintit poate crede, că eu ca preot și director școl. aș avea slăbiciunea s'e-mi acuz școala și pe învățător.

Dacă voiam s'e fac asta, o făceam la superioritățile mele bisericești. Au legea nu-i dă drept inspectorei reg. s'e viziteze ori ce școală fără acuza nimărui? De altmintea s'e-i pară bine învățătorului Velicea, că la mai scormonit inspectorul reg. numai bine i-a făcut, la desbrăcat de omul cel vechiu ca s'e nu-i zic neglijent și la îmbrăcat în câtva în cel nou, care e făcut după tipul celui diligent.

Dacă tu mălițiosule de participant ai fi frecventat regulat s. biserică și ai fi luat parte la înmormântările făcute de mine, nu ai avea cutezanța de a mă provoca s'e predic, căci eu îmi știu chemarea mea de preot, s'e vede că nu te-a însuflețit predicile mele despre penitență, s. euharistie și altele pline de moralitate, — nu, că nu le-ai ascultat.

Ești nedrept dacă zici și susțini, că eu aș fi agent la filiala din Hususău, un singur caz mi-s'a dat, că am subscris în o obligațiune pe 2 martori, de aci nu urmează s'e fiu agent. Apoi dacă sunt agent la Fonciere, asta am făcuto în interesul poporului meu, ca s'e nu mai alerge cu bani de asigurație pe la Jidani din Hususeu, cari i'a ascurat, nu vei dovedi un singur caz cumcă am ascurat pe cineva la Fonciere.

Ar comite păcat când cineva s'ar încerca s'e detragă mult regretatului Vasiliu Bian meritul moral și material la edificarea bis. din Făget, care în 1871 când m'am strămutat în aceasta parochie, a fost aproape gata, ba încă mai mult meritul la înfrumșetarea internă a bis. încă să atribue mai mult st. familiei Bianu, așa de exemplu: St. D-na văduvă Elisaveta Bian a contribuit la cumpărarea unui potir aurit înpreț de 100 cor., au cumpărat 2 sfeșnice, icoane, mese etc. St. Doamnă protopopeasă Cornelia Bian căs. Pop din Morlaca au cumpărat o cruce de argint de china înpreț de 50 cor. St. Dr. Basiliu Bian medic primar în Buzău 2 sfeșnice de argint de China în preț de 50 cor. etc.

Ce s'e ține de edificarea scoalei fie meritul a ori cui, eu mă simt fericit că am făcut o rugăciune la punerea petrii fundamentale — laudă dela omeni nu aștept. În urmă ca s'e știe că cele publicate de participant în Foaia Poporului cu intențiune malițioasă de ami pēta caracterul meu, sunt neadevăruri, las s'e urmeze aci decherașiunea Inspectorului reg.

Alexiu Trif,
preot gr.-cat.

714/906 sz.

Kisküküllő-v.-megye kir. tanfelügyelőjétől!

Tisztelendő Trif Elek, gör.-kath. lelkész urnak
Oláh Bükös.

A folyó évi június hó 27.-én kelt kérelméből kifolyólag kijelentem, hogy Oláh Bükösi Velicea János tanító ellen, sem Tisztelendő urtól, sem pedig mástól nem érkezett hozzám panasz a vagy feljelentés. Velicea János tanítót, mivel a magyar nyelvet nem beszéli a kívánt módon, s e miat a magyar nyelvből nem tud felmutatni kellő eredményt, allandóan figyelemmel kiérem 's iskolájának a f.-tanév végen történő meglátogatására korábbi előterjesztésem alapján vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter úrnak 17491/906 számú rendeletével utasítva is voltam. A Balázsfalvi érsekmetropolita úrhöz kétvibe is intézett megkeresést vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr, hogy Velicea János tanítót a magyar nyelv megtanulására utasítsa. Ilyen nyilvántartott tanító ellen fölösleges a panasz, mert törvényes jogomnál fogva panasz nélkül is mindenkor figyelemmel kísérem.

Dicsősztmárton 1906. június hó 28.

Szabó s. k.
kir. tanfelügyelő.

Lucrul câmpului.

Nici o clasă a societății omenești nu are lucrul așa nepotrivit ca plugarul. Aproape o jumătate de an, cât ține iarna, plugarul nu are alt lucru, decât îngrijirea vitelor sale și a celor de lipsă pentru economia caznică; îndată ce se desprimăvărează însă, se începe și lucrul lui mai cu deodinsul în câmp. La început în măsură mai mică: cu aratul și sămănatul, ear' după aceea în măsură tot mai mare, după-cum adecă se înmulțesc și lucrurile, ca săpatul, coșitul, ogorul, secărișul și celelalte.

Pe când meșteșugarul (meseriașul) își poate face lucrul său în toată bună vremea: iarna și vara, pe ploaie ca și pe timp frumos, pe atunci plugarul poate lucra în câmp numai pe timp frumos. De aci urmează apoi de multe ori întârzierea lui cu lucrul câmpului, cu deosebire atunci, când țin ploile timp mai îndelungat; de aci urmează apoi de regulă și opintirea lui de a-și îndoi puterile ca să se poate săvârși și aceea, ce pe timp urit nu a putut săvârși.

Lucrul câmpului e deci pe cele mai multe locuri singurul izvor de câștig al plugarului. Și deși el nu-l prețuște în bani, totuși când perde câte o zi așa de geaba, îl auzim zicând: »ziua aceasta nu aș fi dat-o pe mult«. Și în adevăr cam așa și este! Pentru-că de câte ori nu se întâmplă, ca lucrul rămas din ziua de ieri, să nu-l mai mai poți săvârși în cea următoare, fiindcă te chiamă altele mai grabnice, sau fiindcă au intrat ploi îndelungate ș. a.

Am zis mai sus, că lucrul câmpului pe cele mai multe locuri, este singurul izvor de câștig al plugarului nostru. Aceasta vom să o înțelegem aici așa, că ei adecă numai cu ajutorul brațelor lor și cu puterea vitelor pot să-și câștige cele de lipsă pentru nutreț, îmbrăcăminte, dare ș. a. Dacă ici coala se mai poate face încă câte o cărașie, câte o orgie-două de lemne și altele, apoi acestea sunt niște venite foarte rari. Tocmai fiindcă plugarul numai cu ajutorul brațelor sale și cu puterea vitelor poate să-și câștige cele de lipsă, trebuie ca pe acestea să le pună apoi

în lucrare cu multă pricepere și băgare de samă, dacă voește ca lucrul să fie cu atât mai spornic și mai rodnic.

În privința aceasta toate comunele noastre sunt pline de pilde bune și vrednice de urmat, de oare-ce în toate putem afla plugari harnici, cari de când se curățește de ziua și până când înserează, nu se mișcă din lucrul câmpului; putem afla plugari, cari deși în tinerețele lor au fost săraci lipiți pământului, prin lucrul și stăruința lor neobosită, au ajuns mai târziu oameni cu stare și avere frumoasă.

Dar' nu toți plugarii nostri urmează pilda acestora! Sunt unii, cari au început a părăsi pe încetul hărnicia străbună și a se deda cu o viață mai comoadă și mai trândavă. Urmările acestei vieți se și cam ved acum pe cele mai multe locuri. Copii rămași de pe-la părinți cu averi frumoase, le prăpădesc în decursul câtorva ani, ear, după aceea iau lumea în cap către America.

În privința aceasta mulți din plugarii nostri ar putea lua pildă bună și de la conlocuitorii noștri sași. Acestia pun la lucrul de regulă nu numai pe fii lor, fie ei cât de bogăți, ci chiar și pe femeile și fetele lor. Astfel putem vedea de multe-ori pe femeile și fetele de sas alături cu servitorii lor, lucrând toată ziua la câmp, pe când la femeile și fetele noastre așa ceva se întâmplă foarte rar. Urmarea acestei bune deprinderi este tare binefăcătoare pentru poporul săsăsc, de oare ce la ei s'a adeverit, că se pot păstra averile părintești timp mai îndelungat ca la noi.

Când ar fi, ca se aflăm astfel de deprinderi rele numai pe ici-colea, ne-am mai mângâia cu proverbul bine cunoscut: »nici o pădure fără uscături«. Dar' aflăm pe unele locuri chiar comune întregi, cari părăsesc pe încetul bunele deprinderi străbune: de a se scula odată cu rândunica la lucrul câmpului și de a intra în sat odată cu însăratul.

Parte pentru-că noi cei de astăzi, ne-am dat a lucra mai cu cap sau mai rațional cum se zice, apoi mai cu spor și mai domol; parte pentru-că și

mulțimea mașinilor de tot felul precum; de săpat, sămănat, îmblătit și altele, ni-au mai ușurat încâtva lucrul cu mâinile, noi cei de astăzi nu mai lucrăm atâta, cât au lucrat părinții și străbunii noștri, cari trebuiau se lucre nu numai pentru ei, ci trebuiau se mai facă câte 2—4 zile pe săptămână și anumita clacă domnului pământean.

Precum mândria și petrecerile de tot felul, au făcut pe unii dintre plugarii noștri, ca să-și pună moșia zalog pe la cele bănci, ear' ei se plătească au de an camete pipărate, așa au ajuns astăzi pe unele locuri plugarii, ca lenevirea lucrului de câmp se o plătească foarte scump.

Înțelegem aici pe aceia dintre plugarii noștri, cari sunt dedați și vara de a dormi până colo târziu, când începe musca a cânta, ca adecă să nu se prea umple de roadă, precum și pe aceea, care sunt dedați a prârzi acasă domnește, ear' la amezi a trage coala câte un puiu de somnișor la umbră și de cu sară a se întoarce earăși de timpuriu acasă. (Va urma).

Ceva despre chemarea noastră din afară de școală

de V. Nossă, inv.

(Urmare și fine.)

Religiositatea trebuie să o dezvoltăm în popor cât se poate de mult, pentru-că aceea este simburul vieții și existenței lui. Moralitatea și credința în Dumnezeu formează fundamentul vieții, fără de cari un popor nu are viață, precum zice și Gr. Maus »Zădărnica este încercarea sufletelor mari de a forma un popor, dacă nu-i moralitate și credință în Dumnezeu, căci moralitatea și credința formează fundamentul vieții«.

Poporul, care e lipsit de religiositate și moralitate acum ori mai târziu, dar' nesmintit trebuie să se stângă de pe fața pământului.

Dacă în o societate de oameni dominează neînțelegerea, care, în cele mai multe cazuri provine din cauza consumării rachiului într'o măsură mai mare, bunul simț al chemării noastre este a

VESELIA.

Foia glumească a »Foi Poporului«. —

Țiganul iscusit.

În zilele din bătrâni, când nu era poștă și telegraf și vestile soseau mai cu anevoie dintr'un loc într'altul, era într'un sat din Ardeal un grof, care avea la școalele cele mari din Cluj un fecior, dus de ani de zile de acasă.

Să întâmplă, că grofului îi se grămădiră de odată mai multe nenorociri mari pe cap. Îi era groază să le scrie toate aceste în epistolă feciorului și voia mai bine să le împărtășească cu graiu viu, dar fiindcă el nu se putea smulge de acasă, trimise la fecior pe un țigan, care era poșta satului. Îi spuse însă, să vestească pe domnișorul tare cu cruțare despre cele întâmplătoare acasă, ca să nu se sparie.

După ce sosi țiganul la Cluj, feciorul îl întrebă:

— Ce mai e nou pe-acasă, Martine?

— Toate's bune, domnișorul, grăi Mărtin, numai o pagubă a pățit Măria Sa groful: a murit cănele Bălan, scii cu care te jucai Măria Ta, când era-i copil...

— Așa? pagubă de el, era credincios dobitoc, dar' cum de a perit?

— D'apoi, Măria Ta a perit așa să fie cu iertare, că a mâneat prea multă carne de cal...

— Cum așa? întrebă domnișorul mirat, doar' a perit la curte vre-un cal?

— Au perit toți caii... au ars de vii, când a ars grajdurile și grânarele și curtea toată...

— Auzi minune, zise domnișorul întristat, și cum s'a iscat focul?

— D'apoi așa Măria Ta, să nu fie cu supărare, că la înmormântarea Măriei Sale a grofoaiei, s'a aprins casa înlăuntru din o luminare...

— Cum, striga domnișorul de tot prăpădit, a murit mama?...

— Murit, săraca Măria Sa, D-zeu să-o ierte și de aci s'a născut toată paguba...

Am scris carte.

Am scris carte la 'mpăratul
Să-mi trimită din cătane
Pe Ioan, c'a ars tot satul
Și-ăm rămas pe drum, sêrmâne.

Eu și-o scumpă fetișoară
Pe care Ioan n'o știe —
Și-am mai scris în carte doară
Că n'am petec de moșie.

Dup'o lungă săptămână
Mi-a trimis răspuns la carte
Ghinăraru cu-a lui mână —
De noroc n'ar avea parte!

»De-mi cereau mamele toate
Fiii lor, n'ași sta pe gânduri.
Pe Ioan să-l las să poată?
Cel mai bun căprar din rînduri?!

Așa-mi scrie ghinărarul,
Secce-i mâna lui să-i secce!
Cum mă usc eu de amarul
Ce cu mine să petrece.

Devalo.

nu ne mulțămim, până când pe cei perduți nu-i vom aduce pe calea cea adevărată. În acest caz învățătorului i-să impune datorința, să arate oamenilor urmările cele rele ale spirtuoaselor și în prima linie să se rețină pe sine dela consumarea acelor, servind oamenilor ca exemplu.

Dacă facem călătorii spre a observa portul poporului nostru, apoi ne convingem că unii țărani, mai ales în locurile unde vin în atingere cu popoarele conlocuitoare așa d. e. cu Sași și cu Maghiari — primesc cu incetul îmbrăcămintea acelor. Aci se nisum întru acolo, ca aceștia să se îmbrace după cum se îmbracă țăranul român în locurile mai românești, abătându-i dela îmbrăcămintea străinilor și deșteptând în ei un simț spre port românesc.

În fine nu trebuie să uităm, că trăim în un timp, când nori negri făcându-se din ce în ce mai amenințatori, se ridică pe firmamentul vieții noastre atât bisericesc cât și școlar. Trăim în un timp când vânturi puternice, vânturi reci de gheață suflă cu putere, desigur pentru-ca să ne culce la pământ ca pe niște arbori fără viață.

Putem noi oare să stăm față de aceste cu mâinile în sân? Nu! nu putem! Noi în a căror mână e pusă soarta poporului să lucrăm pururea întru acolo, ca pe acest popor să-l strângem într'o tabără bine organizată în privința creșterii, ca astfel să putem respinge orice lovitură ce ni s'ar da, ear' conducătorii noștri bisericești să poată zice despre noi »Suntem siguri că vom învinge cu o astfel de armată«.

Învățătorul poate să convină mai bine cu sătenii așa, dacă se străduiește să țină cel puțin odată în lună o conferință, unde apoi să dea sfaturi de tot felul. Aceste și multe altele sunt ocaziunile, ce se îmbie învățătorului ca chemarea de din afară de școală să și-o îndeplinească, după cum îl îndeamnă bunul simț al său.

Învățătorul trebuie să deștepte în popor dragoste ca să lucre, pentru-că iubirea și dorul de muncă ne face mult bine, precum zice și un scriitor maghiar »Cine muncește se fericește«.

Învățătorul se ridică pe popor prin exemple bune dela necredință, neînțelegeri și dela ori și ce fel de lucruri, cari ar fi stricătioase ori ar împedeca desvoltarea lui cât de puțin. Lucrând așa, ca pe iubitul nostru popor să lăducem cât se poate de mult pe calea cea adevărată e dovadă, că ne-am priceput chemarea.

Când vom ajunge acolo, ca toți învățătorii să lucre în direcția indicată, atunci sunt sigur că ne vom ajunge scopul mult dorit, când apoi va fi zădarnică orice încercare pentru a ne asimila, căci noi învingători vom rămânea. Astfel un ziar austriac la a. 1866 zicea »Nu arma prusienilor ne-a învins, ci învățătorul prusiac a învins pe cel austriac«.

Cam în felul acesta îmi înțeleg eu chemarea ca viitoriu învățător și voi căuta după debelele mele puteri să-mi împlinesc datorința cu cea mai mare conștiințiositate.

Mai nainte de a încheia fac apel întru acest loc la toți absolvenții și cvificații din acest an, ca să lucrăm cu toții umăr la umăr fără șovăire, fieștecare la locul unde îl va arunca soartea, când e vorba de înaintarea cauzei culturale a neamului nostru.

Importanța cântării în școala poporală

— cu deosebită considerare la poporul nostru. —

Lucrare citită în conferința învățătoarească din Sebeșul-mare în anul 1904 de Petru Bura, Inv.

(Urmare.)

A doua categorie de cântări în școala poporală sunt cântările naționale sau lumești.

Fără îndoială că pe lângă cântările bisericești loc de frunte trebuie să ocupe în școala română și cântările naționale sau lumești. În cântările noastre melo-dioase și frumoase, în doinele noastre de jale și horele de veselie este exprimat tot trecutul și toate amarurile vieții sbuciumate de până acum.

Prin simplitatea, dar' totuș clasica melodie am impus cum am zice, ca și străinii să le iubească vrând-nevrând, exprimându-se atât de măgulitor despre ele.

Dacă și străinilor, cari pe noi nu ne iubesc, le plac și se exprimă măgulitor față de ele, cu atât mai bine trebuie să ne placă noauă că sunt ale noastre. Însă cu părere de rău trebuie să mă exprim și să mărturisesc, că până eri alaltă-eri nu s'a prea pus ceva preț pe ele, nu s'au prea luat în considerare; abia acum au început ale înțelege importanța înflințându-se în mai multe părți reuniuni de cântări și coruri.

Și în școalele noastre se practizează cântările, dar până acum nu am du-so prea departe, încât să fim mulțămiiți pe-deplin.

Acum pentru-că cântarea în școalele noastre populare nu ia un avânt mai mare e de prisos cred eu a mai aminti, că fie care din noi știm, că vina cade pe Seminarele noastre, unde ar fi de dorit să nu mai primească de aci înainte de acei indivizi, cari sunt fără auz musical și nu sunt apți de-a învăța vreun instrument musical, însușindu-l fiește carele în așa măsură încât să fie în stare a conduce un cor în mai multe voci.

Dar mai consultt ar fi ca musica instrumentală să fie în Seminarele noastre studiu obligat ca d. e. în pedagogiile de stat, și atunci avem un mijloc puternic în mână, a cărui însemnătate azi nu se poate îndestul aprecia.

Însă să mă întorc la importanța cântărilor naționale în școalele noastre.

În cântare adecă textul poeziei și în melodia acomodată textului este exprimat simțământul național. Deci importanța ei e aci, desvoltă în copii simțământul național și îl cultivă, de care lucru atâta lipsă are poporul nostru. Prin nimic altceva nu se entuziasmează poporul și tineretul mai bine pentru tot ce e național și românesc, ca prin cântare. Nimic nu te poate mai bine însufleți, ca cântarea. Și nimic mai bine nu îți poate alina durerile și din contră ridică voia, ca ea. — Mai bine să exprimă simțemintele naționale și tot odată însuflețirea prin cântările și poeziile de soiul acesta, de cari avem destule, prea mărinduse prin ele eroismul și vitejile eroilor noștri și pe cari cântându-le și-se aprinde flacăra iubirei de neam.

(Va urma.)

Poesii populare.

Din Bucovina.

Culese de Ioniță Ignatescu.

Frunzuliță solz de pește
Merge Prutul clocotește
Dauar Dumnezeu să sece
Să rămâie pietrele
Să trec cu picioarele
Să-mi ved neamurile
Că de când nu le-am văzut
Carnea pe mini-a scăzut
Ca să vrei s'o cântărești
Nici o litră nu găsești
Nici o litră nici un dram
Numai măduv'n ciolan.

Frunzuliță de trei fire
Mână bade boii bine
Nu ținea ochii la mine
Că nu's frunză de răchită
Să mă iai bade'n ispită
Io's garofă din grădină
Cin' gustă din mine moare

Leac pe lume nu mai are
Nici doftor cu doftorii
Nici spițer cu spițării.

Câte una, câte una
Pe lelea să-o bată bruma
Câte una câte două
Pe lelea să-o bată roaua.

Frunză verde și-un dudău
Oltule pe malul tău
Crească-ți earbă și dudău
Să pască și murgul meu
Murgul paște și nechează
Puica plânge și oștează
Plânge puică pentru mine
Că-am trăit odată bine
Și de bine ce am trăit
Cu alean ne-am despărțit
Cu alean și mare jale
Pentru buzițele tale
Multă scârbă-oi duce eu
Pentru trupușorul tău.

Turnul cu comorile.

Povestire istorică de Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

În curând să lăși știrea în tot Egiptul despre întempleră din turnul cu comorile, dar nimenea nu știa cine sunt hoții. Inzădar au fost toate cercetările. În cele din urmă regelui îi veni gândul să se folosească de un mijloc șiret pentru a afla hoțul. El porunci să se puie trupul cel fără cap pe zidul cetății, lângă o poartă, pe unde umblau foarte mulți oameni și puse lângă el mai multe străji, cari aveau porunca să prindă din mulțime pe acela, care la vederea mortului s'ar văieta sau ar lăcrăma.

Feciorul cel mai mare al zidarului temându-să de mumă-sa să nu cadă în cursa întinsă din partea regelui, îi mărturisi toată întempleră tristă și o rugă să păstreze tăcere.

Bătrâna, de, ca toate femeile, se boci cu amar și spuse feciorului, că ea n'are pace și odiehnă până ce nu va putea îmbalzama și îngropa cum se cuvine pe feciorul său mort.

Căci, dragii mei și ai lui Dzeu, trebuie să știți, că vechii Egipteni țineau foarte mult la morții lor. Ei credeau, că sufletul numai așa are viață după moarte, dacă trupul nu putrezește. De aceea morții erau îmbalzașați pe din lăuntru cu mare grijă, cu fel de fel de balsamuri aromatice (binemirositoare), ear' pe din afară erau unși cu păcură, ca să fie scutiți de nimicire. În treaba aceasta Egiptenii erau mari meșteri și trupuri de aceste îmbalzamate și în stare, așa zicând, uscate, să găsesse și până azi pe pământul Egiptului. Aceste se numesc *mumii*.

Veduva zidarului din povestea mea asemenea voia să-și îmbalzameze feciorul mort și de aceea a pretins dela feciorul său mai mare să-i aducă trupul acasă. Ba în durerea ei l-a amenințat, că decât să-și știe feciorul neîngropat, și sufletul lui să nu aibă odichnă pe cealaltă lume, în împărăția lui Oziris, mai bine e în stare să meargă la regele și să-și spuie totul...

— Da, să știi că așa voi face, — grăi ea bocindu-se și tânguindu-se.

Acu-i acu... Acum să te vîd jupâne Pepelea, ce plătești? — vorba Românului. Ce să faci bietul om? Cum să împlinescă dorința mumesii? În ce chip să fure el pe frate-so mort dintre atâția paznici, cari străjuiesc lângă el ziua și noaptea? Hm, greu lucru! Să gândești, să resgândești, dar' nu află nici un mijloc, nici o cale izbăvitoare. De-odată însă îi trecu prin minte, ca un fulger un gând bun și acesta îl și împlini.

Pe când se însera binișor și umbrele nopții întunecau cerul și pământul, ear' oamenii se dădeau odichnei somnului, eată mă-re, că pe poarta orașului intra un om, care mâna un catâr, în spetele căruia se aflau încărcate două burdufuri pline cu vin. Când omul nostru sosi în preajma străjilor, cum, cum nu, burdufurile începură să curgă și bietul om sbiera după ajutor, că îi se prăpădește tot vinul.

Străjile săriră în ajutor, dar' văzând că nu pot opri vărsarea vinului, gândiră că e mai bine să-i dea ei gât, decât să-l înghită pământul.

Și numai ce-și puseră, dragii mei, gurile la gaura burdufurilor și traseră dușcă după dușcă, știți Dv. cum face omul când dă de o beuturică așa de-a fitea, fără să mai trebuiască să-și vire degetele în punga cu bani, ca să-o plătească.

Și acum, dragii mei și ai cui vă are, cum știți și D-voastre, povestea mea e de demult, din zile din bătrâni și așa nu vă pot spune, că beut-au străjile mult vindin burdufuri sau a fost ceva mestecat în el, vre-un suc de buruiană cu putere amețitoare, sau vre-un praf care îți face somn și-ți lipește de-olaltă genele, fără să vrei, — destul, că străjile se amețiră rău și adormiră, tun așa, că-i puteai fura chiar și pe ei, decum să nu poți fura trupul mortului, dat în grija lor.

Atâta a așteptat și omul cu catârul, care, cum veți fi chibzuit și Dvoastre, nu era altul decât feciorul zidarului.

Iute și degrabă el așeză trupul frate-so pe catâr și porni cu el cătră casă, dar' înainte de-a pleca, ca să facă o poznă regelui, să apucă și rase la fiecare străjer barba pe jumătate... apoi se cam mai duse.

Când află regele aceste, întâiu îl cuprinse mânia, dar' după aceea îi veni să rădă de poznă, asemenea căreia nu mai pășise în viața lui și acum era și mai curios să afle cine e hoțul? (Va urma).

Știri econ., comerc., jurid., industr.

Panciovana. Noua bancă »Panciovana« din Panciova și-a început activitatea în 16 Iulie c.

Lăcustele. Roitul de lăcuste din jurul Dobrișinului se resăndește înspre comitatul Sătmarului și amenință sămănăturile cu pustiire.

Poduri de fer. În budgetul țării pe anul 1906 este provăzută o sumă de 280 mii cor. pentru a înlocui în mai multe părți podurile de lemn dela căile ferate cu poduri de fer.

Armurare. Pe pășunea Hortobágy aparținătoare Dobrișinului, s'a ivit în ciurda de tauri armurarea. Douzeci de tauri au fost uciși și îngropați.

FELURIMI.

Căsătorie ciudată. În orașelul Des Moines din statul Iowa (Statele-Unite din America) s'a încheiat nu de mult o căsătorie ciudată între un bărbat văduv și o femeie văduvă. Numele lor este Izaia Harning și Izabella Engelbrecht. Înainte de cununie au făcut un contract de căsătorie, în care s'au obligat la următoarele: Dacă în decurs de 15 ani s'ar constata, că căsătoria nu e potrivită, cei doi soți să despart fără nici o formalitate.

Numărul copiilor nu e ertat să fie mai mare de 3.

Rudeniile bărbatului numai în Mai și Octombrie pot cerceta pe noii căsătoriți.

Fără învoirea femeiei bărbatul nu poate invita pe nimenea la el acasă ca oaspe și bărbatul nu are drept a să amesteca în creșterea copiilor și în gospodăria casnică.

Beuturile spirituoase sunt oprite pentru amândoi soții.

Cum se vede, femeia și-a asigurat mai multe drepturi, ca bărbatul. De, s'a făcut în America.

Tîrg de fete. În orașelul Lalaing din Belgia fetele aranjează în vara fiecărui an tîrg de fete. Ele invită la puțină gustare pe feciorii din satele vecine și cunoștințele, ce se fac cu acest prilej, să s'arșesc adeseori cu căsătoria. În vara aceasta asemenea s'a ținut acest tîrg de fete. Erau de față vre-o 40 de fete mari, ear' feciori și mai mulți: ei au intrat în orașel cu muzica în frunte. Fetele și feciorii s'au dus întâiu la biserică, la slujba dzeiască, apoi au mers într'o cafenea, unde cea mai frumoasă fată a ținut o vorbire înflăcărată, adresată feciorilor și în care a lăudat căsătoria și viața caznică. A urmat apoi ojină și după aceea jocul. Acum fetele din Lalaing așteaptă cu nerăbdare să vază, câte căsătorii se vor încheia în urma tîrgului de fete.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Mediaș.

Pentru cumpărarea unui rînd de vestimente (odașdii« bisericesti) pe seama bisericii gr.-cat. din Mediaș, cari încă în Aprilie a. c. s'au și procurat cu 140 cor. au binevoit a contribui următorii credincioși aflători acum în Germania și adică:

George Rus a Fimiei Feier 6 mărci, George Așielean 5 m., George Codoiu 3 m., George Văcărăș cu Veronica 8 m., George Lăzarian cu Anica 3 m. toți din Mediaș, George Muntean 1 m. Saroșul-săs., George Rus, june 1 m., George Oncea cu Veronica 3 m. și Ioan Manica cu Finia 2 m. din Mediaș, Ioan Părău, Ibișdorf-săs. 3 m., Ioan Puffea, june, Mediaș 3 m., Ioan Chisăliția, Frăua 1 m., Ioan Grădinariu cu Măriuța, Păucea 1 m. Ioan Rus cu Maria Ciucur, Mediaș 2 m., Ion Birtan, Frăua 2 m., Nicolae Cheșian, Mediaș 3 m., Nic. Rus, Mediaș 2 m., Nic. Negrea, Jidveiu 2 m., Nic. Borțoc 3 m., Nic. Tătar, 1 m., Nic. Bucur cu Florica Tahara 2 m., Gligor Radu, Ibișdorf-săs. 5 m. Dum. Curcian, T. Popa David, și Dum. Șandru cu Ana și Achim Popa câte 3 m., Augustin Nyilca 5 m., Ana Lungu, Copșa-mică 1 m., Achim Spătar, 1 d., Vasile Șuteu cu Maria, Păucea 5 m., Vasile Bogdan, Alma-săs., Achim Cincan cu Maria, Mediaș, Filimon Suci cu Ana, Biertan și Mih. Șazășan, Saroșul-ung., câte 1 m., Todor Ghidea, George Todor și Filon Ghidea din Mediaș câte 5 mărci.

Suma în cor. 124, — în mărci 108, la care se adaugă dela George Porea și soția, aflători în America încă 20 cor. în total 144 coroane.

Pentru acest dar frumos subscrișii în numele credinciosului popor gr.-cat. al bisericii noastre aducem binevoitorilor donatori sincera mulțumită.

Ioan Moldovan
paroch.-protopop.

Ioan Musteța
corator.

Din Grid.

În urma apelului adresat de oficiul parochial român gr.-cat. din comuna Grid (comit. Făgăraș) consătenilor noștri din America de Nord la întrepunerea zelosului colectant Ionu N. Bârseanu au binevoit a contribui cu obolul lor pentru cumpărarea unui clopot și a două policandre și un sfeșnic de argint de china pentru biserica română gr.-cat. din Grid, următorii marimonioși donatori, după comune cu următoarele sume și anume:

Din comuna Grid: Leonte Boeriu și Ioan I. Boeriu câte 2 dolari, David Boeriu, David D. Boeriu câte 1 d., Lascu Dragiciu 50 c., Enache I. Popa 1 d., Andrei I. Popa 1 d. 50 cenți, Andrei Potecu, Iacob Z. Chichernea și Ionu N. Bârseanu câte 1 d., Nicolae N. Urdea 50 c., Victor Chichernea, Nicolae G. Stejeroiu, Iacob G. Stejeroiu, Nicolae Iacob Urdea, Petru B. Popa, Emilian Bucur Popa, Ioan D. Popa, George I. Urdea și Miron C. Boeriu câte 1 d., George A. Chirnea, Irimie Stanciu, Bucur B. Popa, Andrei B. Popa și Moise P. Popa câte 50 c., Costantin Chichernea 1 d. 50 c., Machidon Urdea și Ioan Ir. Negrea câte 1 d., Leonte B. Chichernea și Bucur G. Modorcea câte 1 d., Ioan Chichernea și George N. Ciurila câte 50 c., George Alduca 1 d., Iacob Boeriu 25 c., Iacob Chichernea 1 d., Bucur Comaniția 25 c., Filon N. Urdea și Nicolae Marcu câte 50 c., George Chichernea 25 c., Bucur B. Urdea, Leonte Mihaila, George N. Urdea, Avram Urdea, George St. Popa, George Urdea și Victor Urdea 50 c., George Iacob Popa 25 c., Achim Bârsean și Andreiu Modorcea câte 1 d., Iacob Cost. Negrea 50 cenți, Rudolf G. Modorcea, Costantin D. M. Boeriu și George G. Comaniția câte 1 d., Nicolae G. Boeriu și Petru D. Chichernea câte 50 c., Ionu Drăgiciu 1 d.

Din comuna Vad: Nicolae Vornica, George Ionu Gavrilă câte 1 d., Iacob I. Morariu, Ionu I. Cozgarea câte 50 c., Ioan M. Gaurila 1 d., Ionu Daneșiu, Eva Ionu Daneșiu, Ionu Urian și Ilie N. Popa câte 50 c., Iacob G.

Cozgarea 1 d., Ilie N. Zdicu și George G. Cozgarea câte 50 c. Nicolae Milea 1 d. 50 c. Romulus Raica 50 c., George Lungu și Ioan Lungu câte 25 c., Miron Siulea și Reghina Miron Siulea câte 50 c., Ioan Zeicu 25 c., George Iosif Cozgarea și Stefan St. Cozgarea câte 50 c., Rovin Raica și Ioan G. Popa câte 25 c., Toma Dragiciu, Nicolae G. Popa și Nicolae Poșta câte 50 c., Longin Boeriu 1 d. Ionu Cocîșiu, Stefan I. Demian, Simion Cozgarea și Ionu Cozgarea câte 50 c., Simion Popa 1 d., George Iminovics 50 c., David Popa 1 d., Ionu Vulcan, și Samoila Raicu 50 cenți.

Din comuna Pafoș: Ioan Dima 50 c., George Florie, George Stefan, Gavrilă Babeșiu Ionu Dumitru, Ilie Ardelea și soția Domnica, Gligoria Farsea, Nicolae Andreiu, George Ardelea, Vasile Vocila, George Cernea, George Stanciu și Precup Boia câte 25 c.

Din comuna Dăișoara: Vasile Bucur și Lina Z. Oprea câte 50 c.

Din comuna Corbi: Ghedeon Oprișiu și Vasile Oprișiu câte 25 c.

Din comuna Veneția: Samoila Popeneciu 50 c., Ioan Popeneciu Sasu, din Iași Danilă Botocu câte 25 c., Teresia Rohat 50 c.

Din Paren: Climon Bomla 25 c., George Pridon, Filimon Siulea și Serafim Bontea câte 50 c.

Din Persani: Iacob Bârlez și George Pocimp câte 25 c., Ionu Toader și Ionu Streiche câte 50 c.

Din Arpașul-de-sus: Ionu Tisientiu 1 d. Ionu Danu din Fenyotalea 50 c.

Din Siona: Bucur Rădulea și Bucur Isanta câte 25 c., Achim Ordea 20 c., Ionu Dragiciu, Ionu Ordea și Ionu Folea câte 10 c., Achim Boeriu și Ionu Tașila câte 25 c.

Din Sărăuș: George Oprea 10 cenți.

Din Velczu: Rafira Duma, Dumitru Banciu, Alecsandru Rigu și Dumitru Sarbu câte 20 c.

Dio Zoltan: Ionu I. Pandrea 20 c. Ionu Pandrea 15 c., Ionu Gligor 25 c., din Ilimbav, George Terchila 20 c.

Din Sighișoara: Ionu Chelemen 25 c. Stelian Sarbu 20 c., Mihaila Sarbu 25 c., Mihaila Sarbu 25 c., Mihaila Ciovea 20 c., Mihaila Zabloiu și Mihaila Almașiu câte 25 c., Ionu Feza 10 c., Nicolae Hofnariu 50 c.

Din comuna Saschiz: Ionu Costa și Dumitru Sechel câte 50 c., Ionu Ganga 25 c., Petru Ronghia 20 c.

Toma Comșea, Fofeldea 20 c., Iacob Durmă, Boian 20 c., Simion Comșea, Găinar 25 c., Zaharie Bardașiu, Sarpatacu 25 c.

Sumele acestea adunate laolaltă fac suma generală de 87 dolari 15 cenți, din care subtrăgându-se porto postal și prețul schimbului, rămâne suma de 422 cor., care sumă s'a și administrat fondului bisericii române gr. cat. din Grid și cu care la timpul seu se va și procura obiectul dorit de marinimoșii donatori adecă un clopot pe seama bisericii.

Pentru ofertele marinimoase subscrișii în numele comunității parohiale române gr. cat. din comuna Grid, exprimăm sincerile și adâncile noastre mulțămite.

Nicolae Bărseanu
curator bisericesc

NOUȚĂȚI.

Pentru emigranți. »Bud. Tud.« scrie: Suntem informați, că firma Autunes dos Santos și soț voiește să adune emigranți în Ungaria la lucru de câmp pentru San-Paulo. (America de sud). Luând în seamă, că deregătoriile din S. Paulo numai pe lângă condițiile cele mai grele îngăduie streinilor a debarca ca

muncitori, facem luători aminte pe cei ce doresc a emigra, să grijească cum să angajează, să nu facă înzadar drumul până acolo și apoi să fie siliți a se întoarce acasă.

Spor. »Tel. rom.« scrie: Soția unui muncitor, Andrei Vidacovici din Bănat, a dat naștere în zilele trecute la trei băieți. În anul trecut încă avuse doi copii deodată, iar' cu doi ani înainte tot trei.

Câni și mâțe turbate. În urma căldurilor mari au turbat în Baia-mare mai mulți câni și mâțe. Au fost mușcați opt oameni, cari au fost trimiși la institutul Pasteur (spital pentru boala turbării) în Budapesta. Primăria a hotărât să stărpească toți câinii și mâțele din oraș.

Școala comercială din Brașov. A apărut: Anuarul școlii comerciale superioare gr. rom. din Brașov pe anul XXXVII al existenței sale. Anul școlar 1905/6. Publicat de Arseniu Vlaicu, director. Este un anuar cu cuprins bogat. În fruntea lui este publicat un studiu de specialitate: Reforma învățământului nostru comercial, de dl Arseniu Vlaicu. Din datele școlare aflăm, că corpul profesoral a constat din 12 profesori, afară de cateheți. Numărul elevilor a fost la finea anului în toate trei clasele 101.

Sfințire de biserică s'a făcut Duminecă, în 8 Iulie c. în Ghelar (comit. Hunedoarei) Actul sfințirii l-a săvârșit dl prot. Avram Păcurer, asistat de mai mulți preoți. A fost de față foarte mult popor. S'au ținut două frumoase cuvântări: din partea dlui protopop și a preotului G. Rain. — După sfințire preoțimea tractuală s'a întrunit în conferință preoțească.

Cum se îngrijesc de țărani în România. Ministrul de justiție al României a dat o circulară tuturor procurorilor generali, prin care îi invită să ia măsuri, ca țărani osândiți la închisoare pentru un timp mai scurt de o lună de zile, să nu fie închiși în restimpul dela 15 Maiu până la 15 Septembrie. Această măsură este luată în scopul de a nu împedeca pe țărani de la munca câmpului.

Lucrători în temnițe. În urma grevelor lucrătorilor de câmp de pe Alföld, numărul lucrătorilor închiși de deregătorii este următorul: În comitatul Cianad de pe 17 moșii mari au fost închiși 260 lucrători, în Torontal 364, în Timiș 156, în comitatul Győr 351, în comitatul Heves 257, în Sătmar 375, în comitatul Szabolcs 170, în comitatul Baranya 64 etc. Toți aceștia rămân pe iarnă fără pâine. Lucrătorii au fost osândiți la închisoare din pricină, că nu s'au ținut de contractele încheiate cu proprietarii astă iarnă și au cerut plăți mai mari.

Din cruzimile Greclor. O puternică bandă grecească a ucis la Lojano (vilaiet Monastir) șapte ciobani macedo români și i-a aruncat în riul Bistrița. Un cioban a reușit să scape fugind.

Capătul lumii. În Rákosszentmihály (Ungaria) unui tiner de 26 ani, cu numele Iosif Jäger, îi s'a turburat mintea, având ideea (gândul) fixă: să caute capătul lumii. El lua un ghem de bumbac, lega un capăt al firului de un arbore și apoi pleca desfăcând bumbacul de pe ghem, cu gândul că astfel va afla capătul lumii. Ne aflându-l însă, de obicei se întorcea înapoi. Zilele trecute carăș a plecat prin pădure desfăcând un ghem, dar de astădată nu s'a mai rentors. Poliția îl caută. De să va fi nenorocit undeva, a aflat capătul lumii — pentru el.

Impotriva pipatului. Guvernul Angliei are gata un proiect de lege, prin care voiește a pune stavilă patimei pipatului. În proiect se oprește pipatul la băiați, cari n'au ajuns vârsta de 16 ani, fiindu-le stricăcios sănătății. Băiații, cari totuși vor fuma, vor fi pedepsiți, asemenea și aceia cari vor vinde s'au dăruî băiaților țâbac sau țigări. — O astfel de măsură, zău, că ar fi bună și la noi.

La Siberia. În timpul din urmă au fost deportați (duși cu sila) 37 mii de oameni din Rusia europeană în Siberia. În curând vor mai fi porniți spre Siberia 12 mii. Partea cea mai mare a acestora sunt osândiți ca părtași la mișcările politice.

Grăție. Regele Carol al României, din prilejul iubileului său, a dat iertare feciorilor obligați la miliție, cari au fugit din oaste sau de recrutare. Aceștia sunt obigați a se prezenta la oaste și a-și începe serviciul, fără a fi pedepsiți pentru fuga lor.

Mort esplodat. În Weathl, aproape de New-York, un țeran a beut din rămășag un păhar de nitroglycerin. În curând însă el a fost găsit mort, cu membrele ca înghețate. Oamenii, gândind că nu e mort, l'au dus în o casă și l'au așezat lângă un cuptor. În urma ferbințelii însă nitroglycerinul din stomac a esplodat și a aruncat în aer casa.

Deșteptarea Șvabilor. Foaiei »Ország« (nr. 174.) îi se scrie din Biserica-albă, că Șvabii din Banat »să mișcă.« Foaia lor oficială, Alldeutscher Blätter — scrie corespondentul, — ia cu plăcere cunoștință despre agitații, îndeamnă pe Șvabi la rezistență și în mai mulți articoli scrie, că Șvabii ici-colea încep a se deștepta. Foaia amintită zice, că în Biserica-albă Nemții, Sârbii și Români au ținut o adunare, în care au hotărât, că vor lupta pentru drepturile lor naționale și-și vor valora limba în biserică și școlă. Dintre conducătorii Șvabilor foaia amintește pe adv. Dr. Lud. Kremling, învățătorul Wunsch, Francisc Rotter, din Verșeș, Seemayer etc. Foaia își încheie articolul zicând, că între Nemții din Banat. să întărește conștiința națională și astfel e nădejdea, că ei nu vor peri. — Aceste ni le împărtășește »Ország.«

Școala capitală din Lugoj. Am primit la redacție Anuarul IX al școlii capitale ort. române de băiați și fetițe din Lugoj, pe anul școl. 1905/6. Elaborat de George Joandrea, diacon și inv. — Este un anuar vrednic de laudă al uneia din școlile noastre populare capitale. În fruntea anuarului se publică o conferință interesantă a vrednicului învățător George Joandrea, cu titlul: Influența Bănățenilor la organizarea primei preparandii ortodoxe române.

Din datele școlare amintim, că la școala din Lugoj au funcționat în anul școlar trecut 10 puteri didactice. — În internatul de fete, condus de învățătoarea Sofia H. Florescu au fost adăpostite 7 eleve. În cele 6 cursuri de băieți au fost la finea anului 112, în 6 cursuri de fete 124 de eleve; numărul total al elevilor a fost 236.

Esamen de calificare. Resultatul esamanului de calificare dela preparandia din Gherla, a fost următorul:

La esamen s'au înștiințat 64 inși, cari au avut să facă esamen din toate studiile și 11 inși cari au avut a curge din unul sau două studii.

Esamenul scripturistic s'a început în 14 Iunie și a durat până în 16 Resultatul scripturisticilor a fost: 61 s'au admis la verbal, 3 sunt relegați la repețirea esamenului după un an.

Esamenul verbal s'a început în 18 Iunie și s'a finit în 3 Iulie. Din 61 de inși calificați sunt 35, ear 12 au căzut din unul și 13 au căzut din două studii, unul s'a retras dela esamen. Din toate studiile n'a căzut nici unul.

Cei 11 cari au avut a corege din unul sau două studii asemenea au căpătat diploma. Asadară în anul acesta la preparandia din Gherla s'au dat 46 diplome cu 40 mai multe ca în anul trecut.

Laudă să cuvine dlui inspector precum și On. comisiuni esaminatoare. Din acest esamen însă partea leului i-să revine dlui profesor A. Domide, care ne-a ținut un curs pregătitor de 4 săptămâni înainte de esamen. — Demetriu Boșca, învățător.

Distincție. Gremiul comercial din Sibiu a ales de asesor la tribunalul de comerț și cambial de aici pe dl Victor Onițiu, comerciant în Sibiu. Dl Onițiu e singurul român, care a fost ales la acest post onorific.

*

Din țeri depărtate. În părțile de mijloc ale Japoniei, în urma ploilor mari, au ieșit mai multe râuri din alvie, năpădind apa ținuturi întregi. Sămănăturile au fost nimicite și mulți oameni s'au înecat.

— Orașelul Socorn din Texas (America) a fost ruinat de cutremur de pământ. Locuitorii au fugit în toate părțile.

— În Germania, și în deosebi pe la Berlin a bătuit săptămâna trecută un viitor uriaș. Mai mulți oameni au fost răniți. În Berlin viitorul a mișcat dela loc crucea din un turn de biserică.

*

Unde oamenii nu mor. În comuna Grafensulz (Austria) din 26 Aprilie 1905 până azi n'a murit nimenea. În semn de bucurie a fost arborat în comună un steag alb pe turnul bisericii.

*

Fișpan român în comitatul Caraș-Severin. »Poporul român« e informat că guvernul a hotărât să numească fișpan în comitatul Caraș-Severin un român, anume pe unul dintre deputații români guvernamentali.

*

Convocări. Comitetul despărțământului D.-S.-Mărtin al »Asociațiunii« în sensul §41 din Statute convoacă adunarea cercuală pe ziua de 2 August s. n. ziua S. Profet Ilie la 11 ore a. m. în D.-S.-Mărtin, la carea invită toți pe membri Asociațiunii cu domiciliul pe teritoriul despărțământului.

Din program amintim: Raportul Comitetului. Esmiterea alor 3 Comisiuni: a) Pentru cenzurarea raportului Comitetului; b) Pentru încasarea taxelor și înscrierea de membrii noi; c) Pentru verificarea procesului verbal și raportul lor. Cetirea disertațiilor înscrinate la presidiu, cu 3 zile mai înainte de ținerea adunării etc. — Simion Călușiu, vice-preșident, Gregoriu Nistor, secretar.

— Onorații membri ai despărțământului Reghin al »Asociațiunii« pe cum și toți spriginitorii acestei instituțiuni, sunt invitați prin aceasta a lua parte la adunarea cercuală, ce se va ține la 10 August n. a. c., oarele 4 d. a. în pavilionul din parcul orașului Reghinul săsesc.

Dintre obiecte amintim: Raportul casarului și proiectul de budget. Alegerea comisiunilor necesare. Disertație, citită de Arton M. Popa, protopop, »Despre chestia muncitorilor«, actuală în Reghin, și eventual și altele ce se vor insinua la prezidiu. Rapoartele comisiunilor. Alegerea directorului și a comitetului pe un period de trei ani etc. — Marcu Cetățian și Iosif Popescu, membri în comitet.

*

Al 86 și 87-lea. Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit ajutorul statutar după răposății membrii: Dobra Gligor și Ana Schmidt.

*

Grevă de băieși. În băile de aur dela Ruda a izbucnit greva generală a băieșilor, cari cer îmbunătățirea plăților. Din Arad și Timișoara s'a trimis miliție.

*

Filială »CordianeI«. Banca »Cordiana« din Fofeldea deschide în August o filială în Agnita.

*

Patriarhul Brancovici se retrage. Foaia »Figyelő« e informată că patriarhul sârb Brancovici se va abdice din postul său în cursul acestei toamne, din cauza vârstei sale înaintate.

*

Casuri de moarte. Cu inima frântă de durere, aducem la cunoștința tuturor rudeniilor amicilor și cunoscuților, că iubita noastră fică Emilia Valean, jună, în floarea vieții și-a dat nobilul ei suflet în mâinile creatorului la 16 Iulie 1906, la 10 oare sara, după un morb greu și îndelungat împătârșită fiind cu stăruință a muribunzilor.

Rămășițele pământești ale scumpei noastre defuncte sau așezat spre eternă odihnă Joi în 18 Iulie 1906 la 2 oare d. a. în cimiterul gr. cath. român din Cehalu-român. O deplâng neconsolații sei părinți Dionisiu Valean, Iuliana Gabor, și sora sa Mărioara.

— Petru Ilieșiu colector, Nastasia Ilieșiu născ. Cărbune ca părinți, Vincențiu, Margareta Ilieșiu, măritată Cantor, Aurelia, Petru, Augustin, Livia și Tit Ilieșiu ca frați, Nicolae Cantor ca cumnat, în numele lor și a tuturor rudeniilor, cu inima înfrântă de nemărginită durere, anunță încetarea din viață a mult iubitului și neuitatului fiu, frate, respective consăngean: Iulian Ilieșiu, practicant de notar care născut în 29 Iulie 1883 abia în al 23 an al vieții, după un lung și greu morb și-a dat blândul, nobilul și generosul său suflet în mâinile Atotputernicului Dumnezeu în 21 Iulie st. n. 1906. Rămășițele pământești ale scumpului decedat s'au așezat spre eterna odihnă Luni în 23 Iulie st. n. 1096 la 10 ore a. m. în cimiteriul gr. cat. din Maier.

*

Mulțumită. Cu ocaziunea petrecerii aranjate în Copalnic-Mănăstur la 15 Iulie n. au binevoit a suprasolvi următorii domni: Dr. Vasile Lucaciu 30 cor. Dr. Ioan Tatar 2 cor. Ionica Oltean 1 cor. Dr. Gavril Buzura 3 cor. Ioan Chindriș 1 cor. Ioan Petruț 1 cor. Alexiu Latiș 2 cor. Vasile Muste 1 cor. Ioan Oltean 3 cor. Dr. Victor Nyilvan 6 cor. Aurel Pop 1 cor. Andrei Pop 2 cor. Demetriu Ciontea 4 cor. N. Campian 2 cor. Dr. Victor Colceriu 2 cor. Augustin Pop 2 cor. Ioan Brandușan 2 cor.

Primească marinimoșii domni și pe aceasta cale cele mai mari mulțămite. Au încurs de tot 391 cor. din cari subtragându-se speșele în suma de 264 cor. 88 bani, au rămas 126 cor. 12 bani, care sumă s'a dat în mâna casarului școalei din Rușor. — Vasile Botha casar.

*

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, s'au mai făcut următoarele contribuiri, și anume drept răscumpărare a felicitărilor căsătoriților Victor Tordășianu cu Eugenia Iovescu, au dăruit: dl Avram S. Păcurariu, protopop în Mercurea, 5 cor., dl Elie Pop, inv. în pens. în Șomcuta-mare și soția sa Iuliana, 2 cor.

*

Din Boz. În 8/21 Maiu 1906 s'a serbat în comuna noastră bisericăscă gr.ort. Boz, punerea petrei fundamentale a mult doritei noastre biserici noaue, pe lângă frumosul ceremonial împreună cu acest act sfânt, în prezența unui public numeros.

Actul sfințirii și respective a punerii petrii fundamentale s'a îndeplinit de cătră preotul local Ioan Stăngu și preotul din Cunța Stefan Morariu, însoțit de fruntașii de acolo Stefan Babeș și Ioan Ordean, de față fiind la acest act și anteprenorul din Alba-Iulia dl Augustin Batențan, măestru de zidire.

Subsemnatul află de bine și doresc a mă opri nițel la persoana acestui întreprinzătoriu de zidire. Densul ca un măiestru harnic și dexter încă din tinerețele sale, îndeletnicinduse în ale zidirei de biserici și școale prin practica-i proprie a devenit în cele din urmă un specialist în ale zidirei de biserici și școale, așa că în timpul mai recent a zidit vro 4—5 biserici și câteva școale, precum biserică foarte pompoasă evangelică lutherană în Berghin, biserică frumoasă din Cunța, școala din Mercurea, biserică din Lugu și în anul acesta cu ziua sfinților apostoli Petru și Pavel a terminat cu ajutorul lui Dumnezeu și zidirea bisericii din Boz până la coperiș.

Aceasta biserică este unică zidire făcută după planul în stil curat românesc a d-lui inginer și arhitect consistorial N. Pamfilie, și deși planul acestei biserici este compus într-un stil foarte complicat, dl Balențan la știut executa cu cea mai mare acuratețe laudă dibăciei lui. Iosif Stăngu, paroch.

*

Numeroase casuri de otrăvire se nasc din constipație. Fiecare persoană, care suferă de scaun neregulat, vârtos, adună

în intestine necurățenii, cari constau din resturi de nutreț semi-putrede și cari corump și discompun sângele. În apa minerală amară »Franz Iosif« este dat omenimii un product natural de lacsare, care se poate numi un mijloc ideal de lacsare, căci se poate lua an de an, fără să-și pearză efectul și fără a îngreua stomacul și întestinele.

Scrisori nenumărate de recunoștință, între cari de la cei mai escelenți medici, documentează acest adevăr.

Să se ceară deci în farmacii, drogherii și neguțătorii de ape minerale espres

»Apă amară Franz Iosif«.

*

Nenorocire de tren. Luni seara la gara băilor din Ocna, locomotiva care a plecat din gara principală, nefiind îndestul împedecată, s'a ciocnit cu putere de vagoane. În urma acesteia câțiva călători s'au rănit ușor. Trenul a sosit la Sibiu cu întârziere de un cias.

Producțiuni și petreceri.

În Seliște.

Tinerimea studiosă din Seliște își va ține obicinuita petrecere de vară Joi în ziua de Sf. Ilie (20 Iulie v.) 1906. Locul petrecerei Netedul. Inceputul la 1 oră p. m. Petrecerea se va continua seara în sala festivă a școalei. La cas de timp nefavorabil se va ține seara la 8 în sala școalei. Venitul curat se va adăoga la »Fondul pentru ajutorarea studenților săraci din Seliște«. Invitări speciale nu se fac.

În Sasca.

Tinerimea română din Sasca-mont. și jur aranjează o petrecere de vară împreună cu dans, Duminecă în 29 Iulie 1906 în localitățile otelului »S. Waluzan« din Sasca-mont. Venitul curat este destinat pentru școala rom. gr.-or. din Sasca.

Preșidenții petrecerii sunt Dr. Vasile Meșter și George Voda, advocați.

În Reghin.

Inteligența română din Reghin aranjează o petrecere de vară, Vineri la 10 August n. a. c. în pavilionul din parcul orașului Reghin. La 4 d. a. în acelaș loc și zi adunarea desp. Reghin a Asociațiunii.

În Turda.

Tinerimea română din Turda și împrejurime aranjează o petrecere de vară Duminecă, în 5 August st. n. 1906 în sala hotelului »Europa« din Turda. Venitul curat este destinat spre scopuri filantropice.

Să poate oăpăta în tot locuri

Kalodont

68 20—42 a lui Sarg

cremă de dinți neincunjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

A. Tr. în F. Scrisoarea a sosit; vă stă la dispoziție.

S. D. în Canton. Poezia va veni

V. B. în S. Lucruri de tot personale nu putem publica.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer

Frantz Josef

Apa amară este singurul mijloc natural de laxat, plăcut de luat.

45 12-25

Baie de peatră.

La Rucăr se află o baie de peatră pentru cruci și monumente și pentru poduri, precum și bună de zidit. Exploatarea pietrii se vinde; cei-ce vreau să o cumpere să se adreseze la

164 2-2

Zaharie Șampu

Rucăr, posta Viștea-inf. (Also-Vist).

Vin de masă escelent

la cumpărare de cel puțin 50 de litre, litra cu 32 fil. oferă

140 6-10

negustoria de vin

IOSIF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

Un învățăcel

pentru învățarea curelăriei să acceptează în condiții favorabile.

IOSIF BOCK

152 2-2

Sibiu, strada Ounei.

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dătător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se poate insera mai cu efect, mai bine și mai ieftin se poate afla în

Espediția de anunțuri

Iuliu Leopold

Budăpesta, VII., Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștiințiositate, punctualitate și ieftin publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budăpesta, provincă și străinătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

Foi de măsurărită

„ „ laurea

„ „ vișin

„ „ nuc

flori de teiu

rădăcini de mătrăgună

soiuri veritabile, fără butuc.

Jneapăn etc. cumpără în multime mai mare cu cele mai mari prețuri de zi

162 1-2

J. ROHR, Seghedin (Szeged).

Anunț.

Subscrisul primesc în atelierul meu de măsur 2 calfe, și vara și iarna.

Doritorii să se adreseze lui

Ilie Ioan Colhon

165 1-2

măestru măsur,
Láz p. u Szászcsor.

Carol Albert

croitor de cavaleri

— Sibiu —

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

pentru saisonul de vară

● ● noutățile ● ●

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, francezești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente, precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri — — foarte moderate. — —

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 2-52

Cărți postale ilustrate cu

Sport _____

Flori _____

Artistice _____

Peisage _____

Porturi populare _____

și

Cărți postale umoristice

în asortiment foarte bogat.

Tipografia MELTZER

— SIBIU —

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revizătorii capătă rabat.

Scalda Ocna-Sibiului

(Vizakna)

restaurantul grădina Schuller

zilnic concert a renumitel
capele

Trutz Elek din Szarvas.

183 7-

Culină escelentă, here de Steinbruch și Boek, întotdeauna proaspătă, cum și vinuri naturale curate.

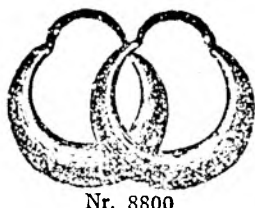
IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, artioli de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 4017 A

Nr. 8800

Nr. 9190

161 1-

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 c. r. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea să garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

AIDA

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Ounei.

186 6-26

Inștiințare.

După ce legătura comercială dintre mine și firma J. B. Misselbacher sen. de aici, s'a rupt, am onoare a aduce la cunoștința on p. t. public, că vinurile mele recunoscute de bune, nu le mai dau spre vânzare firmei amintite mai sus, ci am predat vânzarea dlor:

F. Binder,	comerciant, Sibiu, strada Cisnădiei
A. R. Grell,	" " " " " "
Victor Onțiu,	" " " " " Măcelarilor
Carol Albrecht	" " " " " Oenei
D-ra Carolina Schmidt	" " " " " Margareta

și vinurile mele ca și până aci se vând cu

vin de masă per litru à 36 cr.

" " **pe Târnave " " " 46 "**

și așa rog on. public în cas de lipsă a se adresa la firmele amintite mai sus.

Vinuri de pe Târnave, recolta din 1905 à 18, 19, 20 și 22 cr.

" " " " " " " 1904 à 22, 24 și 26 cr.

" " " " " " " 1900 à 28 și 35 cr. per litru.

exclusiv darea la primirea bușilor la pivnița mea de aici.

Rugând spriginul onor. public, semnez cu distinsă stimă

164 1-3

Mihail Kroner, Sibiu, Bahngasse 9.

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sunt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

in ori-ce culoare.

In urma unei praxe de mai mulți ani, sînt în stare a ținea concurența cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă **HENRIC MELTZER**

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Odată dat cu

SĂPUN-SCHICHT

(Săpun cu semnul „corb“ sau „cheie“)

substituie datul de

două-ori cu săpun comun.

96 a 3-

Săpunul-Schicht e cel mai bun și în folosință cel mai ieftin.

Doi băieți

din o casă bună se primesc în lucrătoria de cismărie și ghetărie la subscrisul

TEODOR MOLDOVAN

Str. Gușteriței Nr. 85 158 2-6
Sibiu — Nagyszeben.

Pășunat de oi.

La **Rucăr** (comit. Făgăraș) se află un pășunat de oi, unde pot trăi 600 sau 650 de oi, din 1-a Octomvrie 1906 până în 23 Aprilie 1907 st. v., eară din 23 Aprilie merg în alt pășunat, tot în hotarul Rucărului, până în 21 Maiu. Pășunatele se vor licita în 23 Iulie v. (5 August n.) cu un preț de strigare de 500 cor. Cine vrea să-l ia se adreseze la dl

155 2-2

ZAHARIE ȘAMPU

Rucăr, posta Viștea-inf. (Alsó-Vist).

Nu numai se cetim

ci trebuie să și probăm

săpunul de lapte de crin Steckenpferd

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Dreza și Teschen a/E. mai înainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieși) ca se avem un teint alb și liber de pistrui, cum și o culoare delicată a feții.

Se află bucată cu 80 fileri în Sibiu la:

Farmacile la »Urs«, Piața-mică, A. Rummel, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cisnădiei, str. Gușteriței. Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cisnădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher. 86 17 80

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă se răspândesc pretotindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se ofere indeosebi inserarea în »CĂLIN-DARUL POPORULUI«.

Informații se dau și comande se primesc în administrația »FOII POPORULUI«.

Gluvaergiu și graveur

A. MORAWETZ

Strada Cisnădiei 14. SIBIU Strada Cisnădiei 14.

Numai în stilul cel mai nou.

Deposit de **gluvaere, aur, argint și argint de China.**

= Cea mai renumită negustorie de aurării. =

Deposit de **oroloage de Geneva** de aur și argint de cele mai fine pentru

domni și dame.

Atelier propriu pentru lucrări nouă și reparaturi. 15 29-

= Serviciu real. Garanță conștiențioasă. =

Nr. 515/906.

166 1-1

Publicațiune.

Comuna **Cornățel** dă în întreprindere renovarea și adaptarea casei comunale, precum și edificarea din nou a localului de ospătărie comunală, în ziua de Duminecă la 5 August 1906 st. n., 11 ore a. m. în cancelaria comunală din Cornățel.

Prețul strigării pentru casa comunală 6888 cor. 21 fil., pentru localul de ospătărie 6884 cor. 24 fil., după care e a se depune vadiu de 10%.

Planurile de clădire, preliminarele de spese și condițiunile de licitație sunt espuse spre privire în cancelaria comunală în orele de oficiu.

Cornățel, în 25 Iulie 1906.

Primăria comunală:

Vasile Crișan, notar.
Toma Benehea, primar.

Nr. 437/906 not.

158 2-2

Publicațiune.

Comuna **Chesler** — de 970 suflete — în comit. Târnava-mică, cercul Hususău, gara calei ferate și posta Micăsasa, — dă în arândă pe calea licitațiunii publice în 19 August a. c. st. n. la 2 ore d. a. edificiul tîgădăului cu drept de vânzare deschis a beuturilor, împreună cu vindere de tutun, sare și boltă pe 3 ani după olaltă.

Condițiunile de arândă se pot vedea la cancelaria comunală în Chesler și la cancelaria notarială în Făget (Oláh-Bükkös).

Oferte în scris și ulterioare nu se admit.

Chesler, în 14 Iulie 1906 st. n.

Primăria comunală:

Eugen Bianu, not. cerc.
Isaila Păpara, primar.

Un învățăcel român

care cunoaște și limbele maghiare și germane, din casă bună, cu cel puțin IV clase gimnasiale ori reale; se angajează în condițiuni favorabile în prăvăl a de coloniale și delicatose a dlui

Victor Onițiu
comersant, Sibiu.

160 2-3

Fluidul lui Kwizda

Marca Șerpele. (Fluidul turiștilor).

Frecare aromatică probată pentru întărirea și regenerarea nervilor și muschilor. Intrebuițat de turiști, vânători, bicicliști și călăreți pentru întărire și regenerare după ture mai mari.

Prețul $\frac{1}{4}$ sticlă cor. 2.—
 $\frac{1}{2}$ sticlă cor. 1.20

Cataloge ilustrate gratis și franco. — Depozit principal:

FRANCISC IOAN KWIZDA

furnisor de curte c. și r. austre-ungar, reg. român și princ. bulgar.
Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

94 g 4-15

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

17 34-52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

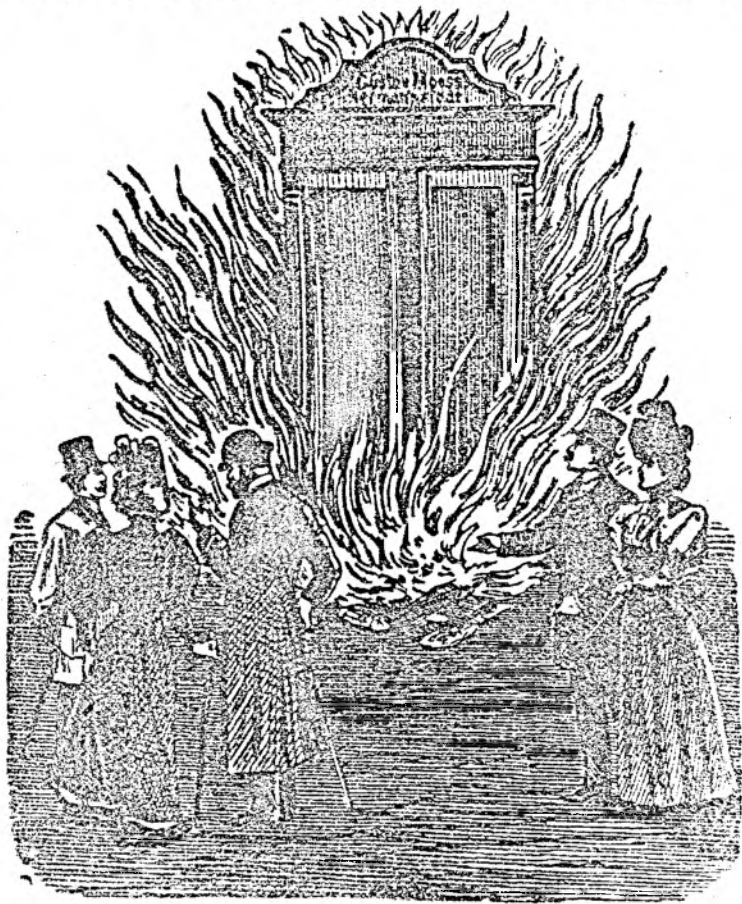
Valori asigurate contra incendiului: 90,981.088 coroane.
Capitale asigurate asupra vieții: 9,125.898 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,077.718 75 c. pentru capitale asig. pe viață 3,568.863 37 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Fabrică de casse.

Subscrisal îmi iau voie a face atent p. t. publical mea la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire oa. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e parțerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

— Instalare de lumînă Atycoelen. —

Gustav Moess,

25 17-

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăcel-mare Nr. 8.

Tusa, îmbolnăvirile de catar, durerea de piept, îmbăloșirea, asudatul de noapte, horecătul, sunt adese-ori presemnele celui mai periculos dușman al sănătății noastre, al infircoșatei

tuberculose!

Trebuie să stirpim reul în germine, și dacă el s'a ivit, trebuie să ne dăm silința cu atât mai mult a-l înfrânge, spre acest scop servește

Tuberinul lui Halapi

distins la expoziția engleză cu medalia de aur și diploma de onoare, recomandat de mulți medici, care într'adevăr înfrânge tuberculoza, delătură tusa, ușurează scuipea de sânge, disoalvă flegma. Deci cine vchiește să se elibereze de acest rău sau să-l previe, să folosească și procure o sticlă de model cu 3 cor., sau o sticlă mare cu 5 cor. 77 13—40

Deposit principal pentru Austro-Ungaria:

Farmacia „Apostel“

Budapesta, Josefring Nr. 64/26.

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într'o chestiune atât de gingașă a se presenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea reului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuințioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de răspuns. După incheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de lecuitor și curățitor e Institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiențiozitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de beală și suflul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țave, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările gonoreei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Duminica până la 12 ore la ameză).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic specialist de spital
Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 84 23—

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, idroterapie rațională, cură de zăr și lapte.

DORNA

în Carpații Bucovinei

stație a cășilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței-aurie, 14 ore depărtare dela București și 11 ore depărtare dela Liov.

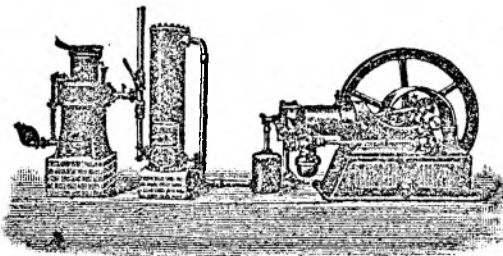
Palate monumentale de cură, apaducte din isvoare alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute. Succese splendide la boale de nervi, boale femeiești și cele de inimă, la anemie, arterioscleroză și exodate. Prospecte gratis. Informațiuni medicale se pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel.

112 12—15

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare în Viena

cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei.

Motoare originale „Otto“ și locomobile pentru benzină și petrol, cum și gaz de iluminat.

Motoare de gaz aspirător, cari se mină cu cărbuni de lemn, coacs sau cărbuni de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspirătoare sunt pentru minat cele mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1½—2½, fileri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminară de spese servește

Reprezentanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

163 1—28

Sibiin, Poarta-Cisnădiei.

Preste 300 de distincții înalte.
Preste 30.000 motoare originale „Otto“ în minare.

Condiții de plată favorabile.
Garantă deplină și serviciu culant.

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir, _____

Mignon, _____

Pianino, _____

Harmonium, _____

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN și să recomandă cu căldură clavirele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianisti, cari știu prețui modul de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru bateres și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă și contra influențelor esterne, »praf« etc.

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Piața-mare nr. 14. (În vechiul edificiu al comandei de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit clavire folosite, trase de nou cu piele, și să iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în esecutiă cea mai solidă.

16 14—

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a firmei: F. Robert Reinhold, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școalei societății fabricanților de clavire din Viena.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru
căroraț, călărit, vênat, sport și voiaj, poelăzi
și procovățuri, portmonee și bretele solide
și alte

31 14—26

articole de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se esecută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin postă se efectuează prompt și conștiențios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiriile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de vară

noutățile

sosește chiar acum, pentru haine
de bărbați stofe englezești,
francezești și indigene, din care
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Saeko,
Jaqueto, fraouri și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
noutățile de stofe pentru pardă-
siuri și „Raglam”, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor con-
fecționate în atelierul meu îmi per-
mit a atrage deosebită atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ore. 14 26—

Numai pe timp scurt.

Sibiu, pe piața Hermann

În o hală de proiecțiune, construită anume spre
acest scop și provăzută cu cel mai mare confort
posibil. — Cea mai însemnată întreprindere de acest
gen, prin un locomobil-dinamo propriu cu vapor,
iluminată electric grandios:

Elektro-Bioscopul lui Lifka

(Cinematograf perfecționat)

TEATRU

pentru fotografii vii în cea mai mare perfecțiune.
Distins cu „Premiul cel mare” la expoziția univer-
sală din Paris 1900 și Saint-Louis 1904. — Presentat
pretotindenea cu cel mai mare succes.

Tot a doua zi program de tot nou. — — —

Schimbări de program rezervate.

Reprezentări zilnic la 7, 8 și 9 ore seara; în Du-
mineci și sărbători la 4, 5, 6, 7, 8, 9 și 10 ore seara.

PREȚUL LOCURILOR:

Locul I. 80 fileri, locul II. 60 fileri, locul III. 30 fil.
Copii sub 10 ani plătesc jumătate din preț. Copii
și soldați dela sergent în jos la locul III. 20 fileri.

Program gratis.

Cu distincă stimă

Ernestina Lifka
proprietară.

146 4—4

Grădina Schuler.

În fiecare Duminică și sărbătoare

Concert militar

152 7—

Culină escelentă și vinuri tran-
silvane curate naturale, cum
și bere de Steinbruch și Bock
totdeauna proaspătă.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai
căpeta vre-odată durere
de dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fil. Pentru
trimitere franco 95 fil. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler
Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile:
la Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59;
alița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia
Tentsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei.
În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-găsesc: far-
macia Lederhülger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.
Să se ceară pretotindenea apriat apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimit
7 sticle cu 5 cor. 20 fil. franco. 2 17—

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Deposit de săpun și lumini

RUDOLF HENTER

Strada Faurului 7. — SIBIU — Strada Jungewald 2.

Deposit de săpun de toaletă, parfumerii și artiile de friser.
Prăvălie specială pentru ceară și lumini de biserică.

P. T.

Cu presenta îmi permit a Vă face cunoscut, că în strada Jungewald Nr. 2 am deschis o

FILIALĂ
a depositului meu de lumini și săpun.

Ca și în prăvălia mea principală, strada Faurului 7, sperez și aici, că prin vânzarea de ar-
ticli de cea mai bună calitate și serviciu solid, cu prețuri mici, voiu câștiga în timp scurt în-
crederea stimatilor mei mușterii.

Totodată îmi iau voie a atrage atenția asupra articlilor de ceară, puși de mine în co-
merciu, cari cum am amintit, sunt de calitatea cea mai escelentă, ca

săpun veritabil de cruțare,

praf de săpun saponin, recunoscut ca mijlocul de ceară cel mai bun, leșie, neruală, soda, mai
departe toate soiurile de artiile de toaletă, cum și

lumini de ceară și stearin pentru biserial

în toată esecția și cu prețurile cele mai eftine, cu rugarea să binevoți a sprigini noua mea în-
treprindere.

Cu distincă stimă

121 11—

Rudolf Henter, str. Faurului 7 și str. Jungewald 2.

— Cel mai bun izvor de cumpărare pentru vânzătorii. —

Casse de fer și oțel sigure contra focului
și spargerii

pentru păstrat bani, registre și docu-
mente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri ieftine.

Pentru edificiile comunale, de matriculă și
parochiale cu prețuri reduse și pe lângă
plătire în rate.

A se adresa la:

Prima fabrică trans. priv. ces. și reg.
de casse de fer și oțel

a lui

59 14—

A. G. ÖSZY, jun.,
Sibiu — Nagyszében.

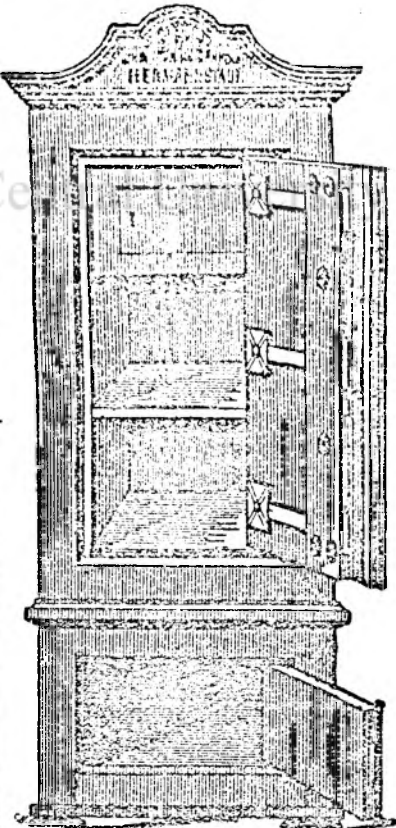
Depotul:

Piața Hermann,
pal. Habermann.

Fabrica:

Str. Măcelarilor Nr. 30,
vis-à-vis de Catedrală.

Preț-curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Gustav Dürr

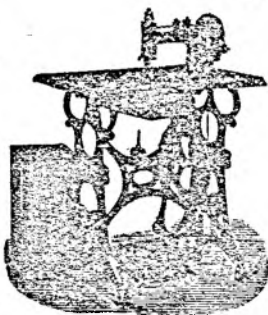
mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat. 20 24—

Ca specialității se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, eleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sânt esecutate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.